

Teodoras Ministras
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LXII Vasaris - February 3, 1977 Nr. 5

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Kauno prieplaukoje prie Vytauto bažnytelės...

"MŪSŲ GINKLAS ŽODIS"

Bruzdėjimų už 'Geležinės uždangos' prasmę

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Beveik kasdieną pasaulyje spaudoje gali rasti žinutę kitą apie žmonių teisių reikalavimus Sovietijoje ir jos satelituose. Iš pirmo žvilgsnio tai pavieniai incidentai, kurie, rasit, negali turėti didesnės reikšmės. Negi kelių žmonių išsišokimai gali sugriauti galinčiausią pasaulyje imperiją?

Bet jie nesiliauna, kartojasi ir iš jų pradamos daryti išvados ar bent stato mi klausimai, kuriems ieškoma atsakymų. Tie incidentai, pavyzdžiui, sausio 17 dienos DER SPIEGAL paskatino pasirodyti su didžiule antrašte viršelyje: "WAS IST IM OSTBLOCK LOS?"

Atrodo, teigia savaitraštis, kad Rytų bloko valdytojus apėmė siaubas. Tai išvada iš susumavimo tų pavienių incidentų, kurių kelis mes jau užregistravome savaitinėse apžvalgose. Iš jų valdžia turėjo pasidaryti šias išvadas:

- protesto sąjūdžiai, nors ir spontaniški, kartu prasiėjo svarbiausiose Rytų bloko valstybėse: pačioje SSSR, Lenkijoje, Čekoslovakijoje ir Rytų Vokietijoje;

- priešingai ankstyvesniam patyrimui, intelektualai kritikai rado pritarimo

darbininkų masėse;

- disidentus užstoja Vakarų Europos komunistų partijos;

- protesto sąjūdžiai vyksta veikiančių įstatymų remuose ir papildomai remiasi Helsinkio Aktu.

Nors ir būdamas, anot Naujosios Vilties, "vienas iš negausių to akto gynėjų", turiu pastebėti, kad tokie jo atgarsiai ir man buvo staigmena. Tą fenomeną Spiegel taip aiškina. Girdi, tiesa, kad gražių žodžių apie žmonių teises galėjai jau seniau rasti sovietinių valstybių konstitucijose, bet to, Sovietų Sąjunga 1973 metais ratifikavo Jungtinių Tautų žmonių teisių konvenciją, kurioje minimos tos pačios, kaip ir Helsinkio Akte, teises. Toji konvencija tačiau pačioje Sovietų Sąjungoje nežinoma, tuo tarpu Helsinkio Aktas buvo labai išreklamuotas. Atsiranda drąsulių, kurie Akta nori bandyti laikyti 'tikra moneta'!

Prie to pridėd paties gyvenimo raida, kurioje revoliucionieriai, ginklu užkariavę valdžią, jau išmirė, o partizanų karta, kuri priešinosi Hitleriui, išėjo į pen-

siją. 60 metų praslinkus po Spalio revoliucijos ir 32 metams po karo pabaigos, dabartinei kartai jau sunku suprasti, kam jai dar reikia aukotis, kad tariamai galėtų pavyti ir pralenkti kapitalizmą. O kai pradėdi lyginti sistemas, laimi ne sovietinis socializmas. Kapitalistų "skriaudžiamam" Vakarų darbininkui bet kokiam gerybei įsigyti reikia mažiau dirbti negu sovietiniam. Pavyzdžiui, duonos kilogramui tokioje Vakarų Vokietijoje reikia dirbti 13 minučių, Sovietijoje 19. Sviestui čia 55 minutes, ten beveik pilnas 5 valandas, margarinui: čia — 25 min., ten 2 valandas. Geriausias radijo aparatas čia 30 valandų, ten 179 valandas; automobilis čia — 906 valandas, Sovietijoje — 10,330 valandų vidutinio darbininko uždarbio. Pigesni Sovietijoje yra tik butai. Vienas kvadratinis metras ten kainuoja 10 minučių darbo, Vakarų Vokietijoje 12. Bet kiek šeimų Sovietijoje turi daugiau už vieną kambarį? Kartą negalima pamiršti, kad jei Vakarų vokiečiai vidutiniai uždirba 5890 dolerių, sovietas tik 2,300, lenkas 2450, čekas — 3220 ir Rytų vokiečiai 3430 dolerių

(Nukelta į 2 psl.)

IZRAELIO ŽVALGYBA

RIMAS DAIGŪNAS

Kai kurios valstybės laiko karinę Izraelio žvalgybą geriausia pasaulyje. Sprendimus daro remiantis Izraelio žvalgybos darbo rezultatais, jo technišku pajėgumu ir dideliais finansiniais resursais.

Jau nuo 1945 metų, kada daugelio valstybių karinės žvalgybos dar neturėjo technišku aparatų, Izraelio karinė žvalgyba jau operavo elektronine skaičiavimo technika ir tą techniką aptarnavo geriausiose Amerikos mokyklose mokslą baigę specialistai. Jau tais metais, tvirtina žinovai, Izraelio karinė žvalgyba žinojusi net Egipto lakūnų žmonių ir vaikų vardus.

Garsas apie Izraelio karinės žvalgybos tobulumą labai neramina Egiptą. Ir Sovietų Sąjunga įtaria, kad Izraelio karinė žvalgyba įdėmiai sekanti ir Maskvos militarines išdaigas. Kadangi Izraelis Maskvos apšauktas "pasaulinės reakcijos ir imperializmo ginklu", tokia pat, Maskvos žodžiais, yra ir Izraelio žvalgyba.

"Aman", "Cachal", "Chagana" — šie pavadinimai nuolatos mirga sovietinėje spaudoje. Tai karinės Izraelio žvalgybos visokių padalinių bei paskirų laikotarpių pavadinimų santrupos. "Vojenno istorišeski žurnal" domisi netikta istorija. Tas leidinys žvalgo kitų, "priešiškų", šalių žvalgybas ir skuba jas demaskuoti. Sovietiniai šnipai, tokiu būdu, stengiasi įtikinti, kad Izraelio "Aman" dirba kaip amerikinės CIA padalinys.

Sovietai rėkia, kad Izraelio "Aman" įkišęs savo šnipų tinklą į Sovietų Sąjungą. Tai jiems labai parankus punktas, iš kurio lengva kaltinti savo disidentus ryšiais su užsienio agentūromis. Nors iki šiol Maskva nesugebėjo savo kaltinimus bei įtarimus paremti kietais faktais, sovietiniai agentai apipina įtariamus paremti kietais faktais sovietiniai agentai apipina įtariamus disidentus prielaidų, apkalbų ir neteisiųjų "įtarimų" tinklais.

Maskva drįsta tvirtinti, kad Izraelio žvalgyba organizuojanti ir diversinę veiklą. Taip, neseniai įvykęs sprogimas Maskvos požeminio traukinio stotyje "Pervomaiskaja", pasak sovietų propagandinį koresponden-

tą Viktorą Luis, gali būti... Izraelio diversantų darbas!

Tarpvalstybiniai santykiai, kuriuos išviršiniai lyg ir derina bendra priklausomybė Jungtinių Tautų Organizacijai, tarpusavius nesusipratimus skatina perkelti į JT sprendimų dispoziciją. Sovietai čia laikosi įžūlios taktikos: jie kaltina, nors neturi įrodymų savo kaltinimams paremti...

Tarytum nurašydami iš savo diversinės praktikos pokvarkių, sovietai skelbia, kad Izraelio karinės žvalgybos agentų daug Izraelio diplomatinėse misijose. Kaip tik šiomis dienomis sovietinis diplomatas, gavęs iš šnipo slaptų davinių apie satelitus, JAV-se pripažintas "persona non grata" ir išvarytas iš Amerikos.

Kaltindami Izraelį antidemokratiškumu, Sovietai "nemato", kad Izraelyje legaliai veikia Izraelio komunistų partija, kurios vadas Meiras Vilneris viešai puldinėja savo krašto politiką, politinius Izraelio vadus...

Kaip toli iki tokios žodžio ir spaudos laisvės Maskvai!

Įsismaginę sovietiniai "žinovai", pagaliau, apšaukia karinę Izraelio žvalgybą "imperialistinių valstybių žvalgybų" centru, kur gaminamos direktyvos, kaip pulti "socializmo šalis, nacionalinį išsivadavimą ir darbininkų judėjimą". Tvirtinimo nelogiškumas aiškėja iš tų pat sovietinių šaltinių, jiems įtariant, kad tai amerikinė CIA parūpinanti karinei Izraelio žvalgybai Egipto žemėlapių, sudėtingiausios aparatūros ir, net, ginklų. Tai rodytų, kad kaip tikta "Aman" ir "Chagana" visaip savo veikloje priklauso nuo CIA talkos.

Kiekvienas Izraelio valstybinis veikėjas, tvirtina Sovietų spaudiniai, dalyvauja jų žvalgybos veikloje. Tarp tokių ir pirmasis jų valstybininkas Ben-Gurionas. O toli ieškoti nereikia: Anglijos žmonių demonstracijos išvijo iš Londono aukščiausį sovietinį politiką, prisidengusį darbininkų judėjimo veikėjo kauke, nes tas "atstovas" buvo sovietinės žvalgybos budelis.

Tad — išvada: kada reikia ką nors kaltinti, o faktų nėra, Sovietai vaizduoja užsieninių žvalgybą praktiką, nusižiūrėdami į savo KGB veiklą.

MŪSŲ GINKLAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

(skaičiuojant 1974 m. dolerių verte).

Įdomu, kad ūkinė pažanga planavimą ne palengvina, bet apsunkina. Šiuo metu Maskvos biurokratai turi nustatyti 2 milijonus kainų. Bet kadangi laisvos rinkos, kuri nustatytų paklausą ir pasiūlą, nėra, viskas vyksta fiktyviai ir amžinai su klaidom. Nesilaikant rinkos kainų, sunku atsiškaityti ir atskirom socialistinėm valstybėm, kurios visos yra Sovietijos skraudžiamos, pakėlus dvigubai jos eksportuojamos naftos kainas, bet atsisakant daugiau mokėti už satelitų prekes.

Jei ūkinės bėdos sutampa su politiniu pasipriešinimu — moko marksizmas — susidaro revoliucinė situacija. Ergo...?

Iš kitos pusės, komunistinės valstybės ir anksčiau turėjo bėdų, o vis dėlto išgyveno. Juk sunku patikėti, kad jei jas anksčiau išgelbėjo teroras prieš savo pačių piliečius, jis jau neįmanoma dabar. Juk ir anksčiau buvo nerimo ir net krūvinų sukilimų!

Dalinis atsakymas į tokį klausimą yra toks, kad atei-

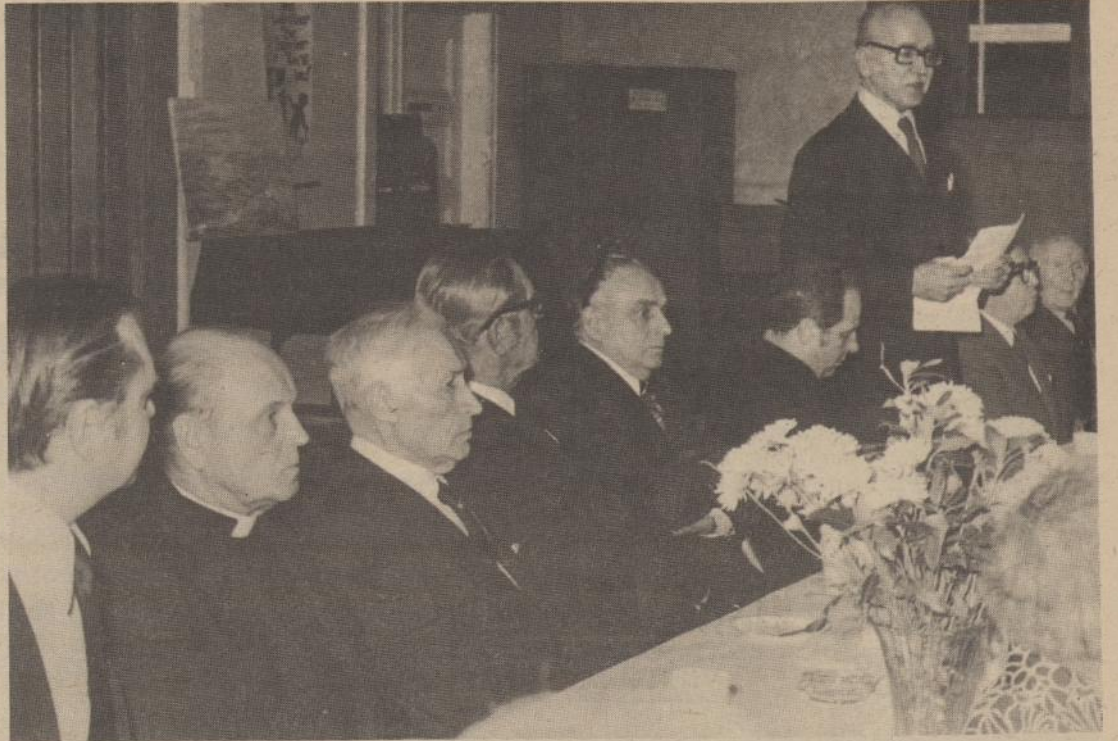
na laikas, kada ir valdžiai nesinori griebtis teroro, kad jai pradėti atrodyti, jog ji gali lengviau ir pigiau išsilaikyti be teroro. To laukiant, daug priklauso ir nuo 'disidentų' laikysenos. Valdžios noras primesti kai kuriuos teroro aktus kaip tik jiems, verčia juos suprasti, kad jų ginklas kol kas yra tik žodis, o ne revolveris ar bomba. To reikalauja ir 'disidencijos' teoretikai kaip Varšuvos Mokslų Akademijos lenkų literatūros istorikas Lipski ar Prahos Vaclav Havel. Pagal pirmąjį: "Mes neesame kokios nors rūšies opozicija. Mes galime tik kiek priminti kokį sąjūdį už pilietinės teisės. Mes nenusižengiam jokiam baudžiamajam įstatymui, nes mes nedirbam slapta, nesamokslaujame, bet einame į viešumą."

Lenkų studentų sąjūdžio neoficialus vadas Jacek Kuron štai kaip atsakė į idomų SPIEGELIO klausimą.

"Jūs neseniai rašėt, kad reformų siekiant yra teisingiau kiek anksčiau negu per vėlai susilaikyti, nes kitaip reikia skaitytis su sovietų karine intervencija į Lenkiją. Kada gi peržengiamas tas intervencijos slenkstis?"

Kurono atsakymas:

"Tam reikia paanalizuoti

New Yorke sausio 16 d. Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos minėjimo priešstaly, iš kairės: inž. Algis Jankauskas, latvis evang. kun. Richard Zarinš, Juozas Audėnas, gen. konsulas Anicetas Simutis, Martynas Gelžinis, kun. Kazimieras Pugevičius, dr. Jonas Stiklorius, dr. Eugenijus Noakas ir Jurgis Kiaunė. L. Tamošaitis nuotr.

NEW YORKE PAMINĖJO KLAIPĖDOS ATVADAVIMĄ

Klaipėdos krašto prijungimo prie Lietuvos paminėjimas New Yorke įvyko sausio 16 d. Nežiūrint blogo oro, sniego ir šalčio, žmonių prisirinko apščiui. Mažosios Lietuvos likimu domėjimasis čia visados yra gyvas, o kilę iš to krašto veikėjai visados sumaniai patiekia duomenų apie to krašto neatskiriamumą nuo didesnios Lietuvos.

Šitokią mintį ypatingai patvirtino šiame minėjime skaitęs paskaitą klaipėdiškis dr. Jonas Stiklorius apie Liudviką Rezą, 200 metų nuo gimimo sukakties proga. Ši meistriškai su tvarkyta ir pertiekta J. Stikloriaus paskaita rodo didelį jo sugebėjimą, dalyko žinojimą ir iškalbingumą. Publika gausiais plojimais išreiškė jam padėką. Per palyginamai ne ilgai trukusią paskaitą prelegentas su-

gebėjo parodyti Prūsų Lietuvos kultūrinę ir politinę veiklą per 500 metų.

Antras kalbėtojas šiame minėjime buvo Lietuvos Tyrimo Instituto (New Yorke) pirmininkas Juozas Audėnas. Jis supažindino su instituto išleistomis knygomis, ypač plačiai su paskutine: Lithuania Minor. Ji sudaryta iš atskirų autorių studijinių straipsnių. Ten ypatingai vertinga studija dr. J. Stikloriaus apie Mažosios Lietuvos teritorijos klausimus tarptautinėse sutartyse. Kitos studijos: Dr. Budreckio apie lietuvių "žalnierų" pulką kaizerinėje kariuomenėje, Dr. Rėklaičio apie Mažosios Lietuvos kartografiją, V. Pėteraičio apie Mažosios Lietuvos vietovardžių svetimėjų 20 amžiuje ir kt.

Minėjimui pirmininkavo Martynas Gelžinis, kuris rašo plačias studijas apie Mažąją Lietuvą, norėdamas atitaisyti vokiečių istorikų kai kuriuos savo naujai klaidingus tvirtinimus. Kun. Petras Dagys, Maž. Lietuvos Bičiulių Draugijos pirmininkas, per 18 metų ruošęs tokius minėjimus, šį sykį dėl sunkios ligos negalėjo dalyvauti, bet rūpinosi šio minėjimo suruošimu ir

atliko telefonu ką galėjo. Jis negalėjo dalyvauti ir minėjimo ekumeninėse pamaldose; savo vieton pakvietė latvi evengl. kunigą Richard Zarinš, kurs su kun. K. Pugevičium atliko pamaldas. Mečys Razgaitis pagiedojo porą giesmių; Ramūnas Brakas atliko patvarkymus.

Minėjimo metu salėje publika buvo pavaišinta kava ir saldžiais kepsniais ką paruošė moterų ratelis, vadovaujamas p. Oniūnienės, asistuojama Dagienės, Švalbonienės, Vasilienės ir kitų.

Minėjime buvo ir p. Pessys, dalyvavęs kovose dėl Klaipėdos. Buvo pagerbtas sukilimo kovų vadovas plk. Kalmantas. Minėjimą rengė: Mažosios Lietuvos Bičiulių Draugija, L. Karių Savanorių Sąjunga (atstovas Jurgis Kiaunė), Ramovėnai (dr. E. Noakas) ir Šaulių Sąjunga (inž. Algis Jankauskas). Tikimės, kad ši tradicija bus palaikoma ir ateityje, kai, gal būt, pradės tokius minėjimus ruošti jaunesnė karta.

A. Koncė

naujas Petronėlės Orintaitės
istorinis romanas

ERELIŲ KUORAI

ką tik išėjęs iš spaudos.

Išleido Vilties leidykla. 385 psl. Ilustracijos M. Žymantienės. Kaina 8 dol. Gaunama Dirvoje ir pas platintojus.

— — — I Š K I R P T I — — —

Dirva

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Siunčiu 8 dol. ir prašau atsiųsti knygą ERELIŲ KUORAI

Pavardė ir vardas

Adresas

sovietų intervencijas į kitus Rytų bloko kraštus. Čekoslovakijos variante gyventojai kartu su vyriausybe norėjo reformų kurios buvo nepriimtinos Maskvai. Kitas yra vengriškas variantas, kai masės sukilo prieš valdžią..."

...Dabartinės Lenkijos atveju čia "yra konservatyvus (komunistiniai) režimas, bijantis reformų, kurias pats skaito reikalingomis."

Kurono nuomone, Sovietų Sąjungos vadovybė nemielai galvoja apie karinę intervenciją, ir kietai derantis, gali nusileisti. Bet kaip yra pačioje Sovietų Sąjungoje? To paties Spiegelio pranešimu, Rygoje kalėjiman pasmerkta viena lietuvi, kursčiusi uoste streiką. Kartu tačiau buvo pavarėtas ir vietos partijos vadas. Tai lyg ir įspėjimas partijos vadams susitvarkyti daugiau ar mažiau "gražiuoju", be griežtesnių konfrontacijų.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription per year \$13.00. Single copy 20 cents.

Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 20 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomene • Nepausdinti straipsniai gražinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

MES VISKĄ GALIME!

VILIUS BRAŽENAS

Vasario šešioliktosios minėjimuose pasiryškime sustiprinti savąją organizacinę ir asmeninę veiklą, kad tie mūsų minėjimai taptų myliaženkliais kelyje į nepriklausomą Lietuvą. Kovime už lietuvių tautos ir Amerikos žmonių dviasią, o ne vien už materialinę galią. Nepriklausomybės atgavimo iškilmingi minėjimai, tautos didvyrių — žuvusių ir tebekovojančių — pagerbimas, patriotų tautiečių krūvon subūrimas te sustiprins kiekvieną mūsų tesėti iki kitos Vasario 16-sios ir napavargti tol, kol mumyse plaks lietuviška širdis, ar kol trispalvė vėl laisvai plėvėsuos Lietuvos padangėje.

Paskutiniu metu laisvojo pasaulio pasipriešinimas Raudonajai tironijai yra susilpnėjęs, bet pavergtųjų pasipriešinimo dvasia stiprėja ir spaudimas didijį melą išsprogdinti iš vidaus nesustabdomai auga. Matome ir kitą paradoksą. Prieš kiek laiko laisvieji žmonės teikė pavergtiesiems viltį į laisvę ir kėlė jų dviasią, dabar atvirkščiai — išnaudojami ir terorizuojami komunizmo vergai atgauna žmonišką savigarbą, atsikrato fizinės ir dvasinės baimės stabo, ir net įkvepia idealizmo ir drąsos kibirkštėlę sumedžiagėjusiam laisvajame žmoguje, kad išgelbėjus jį nuo dvasinės ir fizinės savižudybės. Mums šioje istorinėje kryžkelėje atitenka dviguba atsakomybė — kaip Amerikos piliečiams ir kaip Lietuvos išeiviams. Tai istorinė našta, kurios neatsikratysime nei visiškai jos nebijimu, nei vien tik pasėdėjimu Vasario 16 minėjime, nei aklu pabalsavimu gyvenamojo krašto rinkimuose.

Nepaprasta padėtis ypač išryškėja kontraste, priešpriešais pastatant baillias "Detentės" nuolaidas Sovietams daromas šioje Geležinės Uždangos pusėje su AUŠROS laikraščio atgimimu pavergtose Lietuvoje.

Anų dienų AUŠRA nušvietė nevieno lietuvių tautinę sąžinę, jų tarpe ir Vinco Kudirkos sąžinę, kuri

AUŠRA pravirkdė atgailos ašaromis ir atitolusį, atšalusį lietuvių padarė savo tautos žadintoju ir laisvės pranašu. Tikėkimės, kad atgimusi AUŠRA prikels daugybę naujų žadintojų ir pranašų abiejose Geležinės Uždangos pusėse.

AUŠROS šviesoje Kudirka tarė: "Ir šviesa Ir Tiesa Mūs žingsnius Telydi". Kadangi komunizmas įsibrauna melu ir laikosi melo ir ginklo pagalba, tiesa yra dinamitas, kuris išsprogdins melą ir išmuš iš jo rankų ginklą. Mūsų uždavinys ir šventa pareiga be paliovos naudoti tiesos ginklą prieš Lietuvos okupantą. Žinome, kad melui ant altoriaus užkelti, komunistai, kur tik įsigali, pirmiausia užgrobia žinybą — spaudą, radiją, televiziją. Argi kuriam mūsų dar neaišku, kad laisvės priešai yra akiplėšiškai įsibrovę į laisvųjų kraštų žinybą, kame jie žudo tiesą ir skleidžia melą? Tačiau tiesa gali prasiveržti, ir prasiveržia, pro visas melo užvaras.

Okupacijų laikais lietuviai sėmėsi ir semiasi tiesos iš pogrindžio spaudos, o

ne iš okupanto melo šaltinių, nebodami bausmės pavojaus. Mes čia, be kalėjimo ir ištremimo grėsmės, galime lengvai rasti tiesos placiai prieinamoje amerikiečių konservatyvioje prieškomunistinėje spaudoje, ir vis daugiau privalėtume jos užtikti savoje, lietuviškoje, spaudoje. Deja, per daug mūsų savo lėšomis remia "liberalinį" melą ir vengia į rankas paimti prieškomunistinę spaudą, kad koks nors apšepęs universitetinis marksistas nepavadintų jo nacionalistu, patriotiniu ekstremistu. Gi Lietuvoje žmonės išdrįsta spausdinti, remti ir platinti KRONIKĄ ir AUŠRĄ!

Paklauskime savęs, kurie išgali aukoti ir aukotis, ar mes tai darome pagal savas išgales, ar savo auką lyginame su auka tų, kurių lietuviška sąžinė yra apaugusi svetimais taukais. Taipogi nebūtinai tiesa, kad mūsų kovotojų eilės mažėja: nežiūrint fiziniai retėjančių eilių, į kovos frontą ateina daugiau laiko skirti galį žilieji pulkai, pensininkų armija. Žmogus yra tiek jaunas, kiek jauni jo siekiai, taip senas, kaip jį pančiojančios baimės. Prie du, naujoji AUŠRA gal pažadins ne vieną tų, kurie nuklydo nuo tautos kelio prisigerę marksistinio tvaiiko aukštosiame mokyklose. Vienas kitas vengia net Vasario 16-sios minėjimų, kadangi mano esąs perdidelis inteligentas, per daug mokytytas tikėti tokiems prietaisams, kaip laisvė savai tautai. Gal didysis mokslininkas Sakharovas ir intelekto milžinas Solženicynas sugėdins juos: šie būdami rusais, reikalauja laisvės lietuvių tautai. Vyresniųjų pareiga nušviesti šį gėdingą paradoksą AUŠROS šviesa.

AUŠROS šviesoje gal kitaip matysime ir mūsų pa-

čių veiklą bei tarporganizacinę nesantaiką. Nepamirškime, kad komunistai negali pakęsti mūsų skelbiamos tiesos ir vieningo balso, kuris išblaško "detentines" miglas.

Bėda, kad savo įgimtą kovingumą per dažnai pamirštame nukreipti į priešą. Diskusijos, debatai, ginčai dėl kovos metodų nebūtinai bloga. Jeigu du žmonės visada ir visame sutinka, sakoma, jog vienas jų negalvoja. Tačiau dar blogiau, kai du negalvodami ir nesiklausydami ką kitas sako nesutinka.

Ir vienybė tik vienybei nebūtinai naudinga Lietuvos bylai. Vieningai sėdėti, pagalvoti, nugerti ir išsiskirstyti nėra ta vienybė apie kurią giedame Himne: "Vardan tos Lietuvos vienybė težydi". Vardan Lietuvos! Tad jos vardan mes susirinkdami ir dirbdami, kelkime balsą reikalaudami iš mūsų organizacijų vadovų vienybės darbui, vienybės laisvės šauksmui, vienybės įspėjimui laisviesiems dėl komunizmo klastos ir žiaurumo.

Pasipriešinkim iš didžiųjų mūsų veiklos centrų sklindančioms nesantaikos baciloms. Pradėkime bendro darbo, sutartinio darbo bandymus iš apačios, kiekvienas savoje kolonijoje, savoje parapijoje, savoje apylinkėje, "Vardan tos Lietuvos" remdami pečius į laisvinimo vežimą.

Nelaukdami, kol viršūnės susitars, ieškokime bendrų darbų, kurie mus suburtų ir duotų progos atšalti organizaciniais ir asmeniniais užsikirtimams. Darbas yra geriausias vaistas tuščioms mintims iš galvos išguiti. "Ir šviesa ir Tiesa..." Atpažinkime tiesą ir "jų" pusėje ir netiesą "mūsų" pusėje. Neturime teisės pasitraukti iš darbuotojų bei aukotojų eilių vien dėl to, kad mūsų vadovaujančių organizacijų centrai nevisada sutaria, ar net barasi. Ta negerovė gali būti ir dėl mūsų kiekvieno kaltės, dėl per mažo veiklos rėmimo. Priešingai, padvigubinkime savo paramą kas kuo galime. Paremkime kiekvieną Lietuvai naudingą žygį, nesvarbu kieno jįsai sumanytas ir kieno vadovaujamas.

Ką bedarytume, nė vienas mūsų negali pasakyti per daug padaręs, ar davęs Lietuvos ir pasaulio laisvei. Ar mes galime savo pastangas ir aukas sulygtinti su tuomi, ką atidavė Nepriklausomybės kovų savanoriai bei juos rėmę Lietuvos kaimiečiai? Kuris mūsų drįstume savo aukas ir pastangas palygtinti su Lietuvos partizano ir jį rėmusio pamiškės ūkininko auka? Su auka šių dienų disidentų, KRONIKOS ir AUŠROS drąsuolių, su auka Sadūnaitės, inžinieriaus Tamonio,

profesoriaus Kazlauskio, kunigo Šeškevičiaus, su auka gyvųjų laisvės žibintų kaip Kalanta?

Nežiūrint to, kad mes ne drįstame ir lygintis su pavergtųjų drąsa, nežiūrint, kad ne visi mūsų pakankamai dalyvauja patriotinėje veikloje, mūsų veikla neramina mūsų priešą ir tebina draugus bei kaimynus. Mūsų kultūrinė ir politinė veikla randa vis didesnę ir platesnę atgarsį. Su Lietuvos byla pagaliau prasiveržiame net į mums nepalankią žinybą, kur lietuviai dažnai minimi jei ne su meile tai bent su atsargia pagarba. Kas tai padarė? Pirmiausia, žinoma, mūsų Tautos didvyriai tenai, ir po to — nepailstą, pasiaukoją, dažnai tylūs ir negarsinami įvairių organizacijų veikėjai čia laisvėje.

Nesiduokime prieš klastingam šnibždėjimui, kad mes nieko nereikiame ir negalime.

"O mes galime — viską!" — yra pasakę Solženicynas "Aušroje". Tai tinka ir mums. Mes juk esame laisvėje gyveną garbingos lietuvių tautos vaikai — sūnūs ir dukros. Mes viską galime! Tik turime pasiremti tiesa. Tiesai atpažinti reikia šviesos. Tą jau skelbė Vincas Kudirka.

"Ir šviesa Ir Tiesa Mūs žingsnius Telydi".

**LIETUVOS
IŠLAISVINIMU
BESIRŪPINANT**

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje visuomet uoliai rūpinosi Lietuvos reikalais. Mūsų organizacija yra įsijungusi į Amerikos Lietuvių Tarybą, kuri nuo pat okupacijos pradžios vadovauja Lietuvos išlaisvinimo kovai. Visus savo narius ir visus geros valios lietuvius skatiname gausiau dalyvauti VASARIO 16 minėjimuose, panaudoti visas progas keliant balsą dėl Lietuvos išlaisvinimo ir skirti aukas LIETUVOS laisvinimo reikalams, pasiunčiant jas AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI, kuri apjungia įvairias lietuvių politines ir pasaulėžiūrines grupes Lietuvos laisvinimo pastangose.

Tegu 1918 m. VASARIO 16 laisvės šauksmas uždega ir šiandieną mūsų širdis dirbti, aukotis, pasiųsti Lietuvos laisvinimo pastangoms, vadovaujant Amerikos Lietuvių Tarybai.

Povilas P. Dargis,
prezidentas

Susivienijimo Lietuvių
Amerikoje

• E. Ribokienė, Dirvos bendradarbė Brockton, Ma., prieš Kalėdas užprenumeravusi Dirvą susipažinimui keliems asmenims, dabar rašo, kad Dirva jiems patikusi ir du iš jų užsiprenumeravo. Ačiū už talką.

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI CHICAGOJE

Chicagos Lietuvių Tarybos vasario 16-sios minėjimas įvyks š. m. vasario 13 d. Minėjimo programos santrauka sekanti:

1. Šeštadienį, vasario 12 d. 12 val. žuvusių dėl Lietuvos laisvės pagerbimas prie paminklo Jaunimo Centro sodelyje.

2. Sekmadienį, Vasario 13 d.:

10 val. pamaldos šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje. Pamaldas laiko ir pamokslą sako Vysk. Vincentas Brizgys. Pamaldų metu gieda sol. Algirdas Brazis ir Dainavos Ansamblis. (Automobiliai statomi miesto mokyklos parkinimo aikštėje).

10:30 val. pamaldos švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje.

10 val. pamaldos Liet. Evangelikų Liuteronų Tėviškės parapijos bažnyčioje.

2 val. p. p. Marijos Aukšt. Mokyklos salėje: Lietuvos gen. kons. J. Daužvardienės sveikinimas, ALTos pirm. dr. K. Bobelio žodis, Amerikiečių atstovo, Chicagos mero Bilandic kalba, dr. Leono Kriaučeliūno paskaita.

Meninę dalį atlieka sol. Algirdas Brazis, "Pirmyn" choras, vedamas Dariaus Lapinsko ir tautinių šokių grupė Vytis.

Minėjime kviečiame lietuviškąją visuomenę kuo gausingiau dalyvauti.

Organizacijos pamaldose ir minėjime dalyvauja su vėliavomis.

Chicagos Lietuvių Taryba

Amerikos saugumas (3)

Adm. Rickoverio vaidmuo

Svarstydami JAV nepasiruošimą krizių sutikimui jūrose, mes jau kalbėjome apie kongreso nuotakas, kuris turi tam duoti lėšų. Taip pat ir apie nuomonių skirtumą pačių laivyno vadų tarpe. Šį kartą turime sustoti prie vieno žmogaus labai svarbios rolės. Tai admiras Hyman G. Rickover, kurio pavardė anksčiau gana dažnai ir vis labai pagarbiai buvo linksiuojama Amerikos laikraščiuose. Iš tiesų jis turi didelių nuopelnų kaip JAV atominio laivyno tėvas. Kaip toks, jis įgijo nepaprastai didelio autoriteto ir kongrese bei senate.

"Kongresas nelaiko Rickoverio admiralu, bet senatorium", — įspėjo kiti laivyno karininkai admiralą Zumwalt'ą, kai tas buvo paskirtas laivyno vadu ir norėjo jį modernizuoti. Dėka savo populiarumo, Rickoverio vadovaujama "Division of Nuclear Propulsion" pasidarė 'mini-valstybė'. Ne tik su savo vyriausiojo štabu, bet ir kiekvienu, kas tik turėjo reikalo su atominių laivų statyba, išlaidų patarnavimu ir įgulių jiems parinkimu. Vargas tam, kas toje 'mini-valstybėje' neklausė Rickoverio. Tuo tarpu pačio laivyno taisyklių ten nebuvo laikomasi.

Visi aukštieji karininkai

kuriom nors svarbiom pareigom Amerikoje paprastai yra skiriami tam tikram terminui ir faktinai visame laivyne negalima rasti admiralų, kuris tokiose pareigose išbūtų ilgiau kaip šešis metus, paprastai tik du ar keturis metus. Kaip EDO (engineering duty only) kapitonas, Rickoveris daugiausia galėjo pasiekti "rear admiral" poziciją, bet kaip atominiam specialistui jam buvo padaryta išimtis. Dar daugiau, 1962 metais, kai Rickoveris sulaukė 62 metus ir turėdamas tokį laipsnį turėjo pasitraukti į atsargą, prezidentas Kennedy pratęsė jo tarnybą dar dviem metams.

Kai Zumwaltas atsistatydinęs 1974 metais pradėjo rašyti atsiminimus, Rickoveris vis dar buvo laivyne, kaip "admiralas pašauktas iš atsargos aktyvion tarnybon." Tas pašaukimas iškilmingai atnaujintas, kongresui prašant, kas dveji metai, nors admiralui dabar jau 76 metai! Mat, jei admiralas populiarus kongrese, nei Laivyno Sekretorius, nei kiti aukštieji admiralai dėl to nenori gadinėti savo santykių ir nusto ti jiems skiriamų lėšų.

Už tat kaip Zumwaltas buvo paskirtas vyr. vadu, jis suprato, kad kovoti su Rickoveriu dėl įvairiausių sumetimų neapsimoka. Pa-

gal jo, Zumwalto, apskaičiavimą 1970 metų birželio 30 d. JAV laivynas turėjo 55 prieš 45 šansus laimėti konvencionalinį jūros karą prieš sovietus. Rickoveris buvo dar blogesnės nuomonės, tačiau jo pažiūra būklę galima buvo pataisyti tik dar didesniais, komplikotesniais atominiais laivais, visų pirma povandeniniais, kurių dėl kainos negalima buvo daug statyti. Tuo tarpu Zumwaltas laikėsi nuomonės, kad laivynas visų pirma reikalingas daugiau pigesnių laivų.

Kad gauti Rickoverio palankumą, Zumwaltas jam pasiūlė statyti "688-klases" atakos povandenius laivus po penkis kas metus, vietoje numatytų 3-jų. Bet po trijų metų jų skaičių sumažinti iki dviejų ir tada taip sutaupytus pinigus (kiekvienas povandeninis laivas kaštavo 300 milijonus dolerių) skirti kitų jūros patruliavimui reikalingiems laivams — frigatom ir mažesnėm, bet labai greitiems (hydrofoil), kurių planai nebuvo baigti. Rickoveris sutiko.

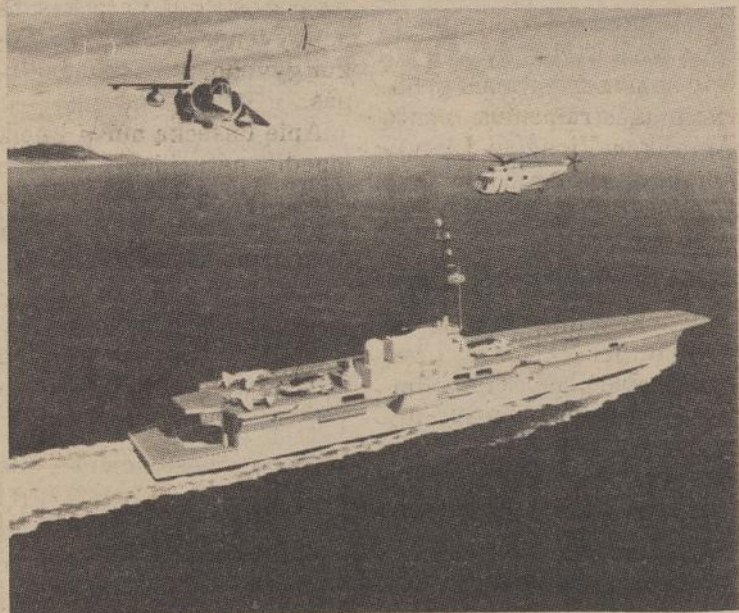

Admiralai Rickover ir Zumwalt.

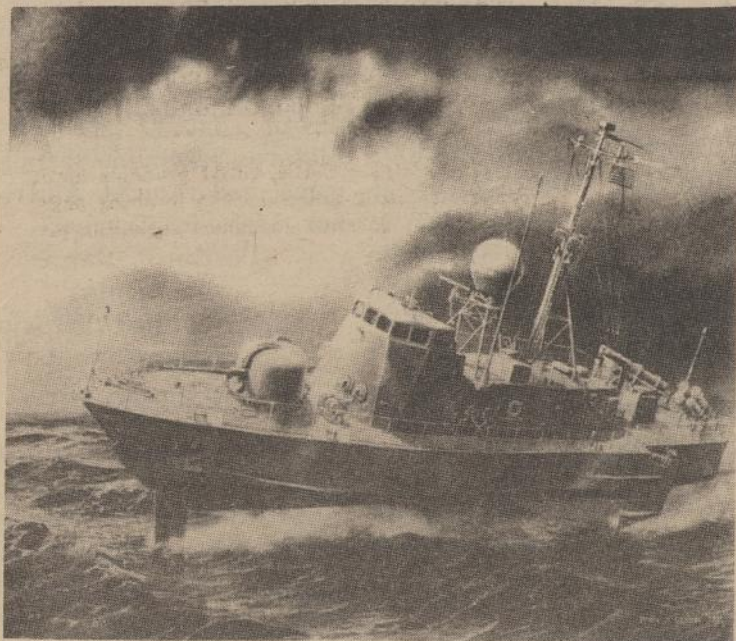
Kova dėl biudžeto skiriamų sumų kulminacinį punktą paprastai pasiekia tarp gruodžio vidurio, kada kongresas išsiskirsto atostogų, ir Naujų Metų, nes tuo metu biudžetas gauna paskutinį savo "šlifą" iš administracijos, prieš pasiunčiant jį kongresui. 1973 metais tuo laiku Rickoveris staiga pareikalavo 244 milijonų dolerių atominė energija varomom raketų frigatėm. Už tuos pinigus laivynas galėtų pasistatyti sau 8 ar net 10 konvencionalinių frigačių. Zumwaltas pasi-priešino. Tuo laiku buvęs Gynimo Sekretorius, dabar

Carterio administracijos energijos reikalu tvarkytojas, pasiūlė kompromisą. Rickoveris gaus tik 100 milijonų dolerių statybai pradėti, bet už tat mes visą savo svorį už mažesnių laivų statybą. Rickoveris sutiko.

Beje, Kissingeris porą kartų klausė Zumwalto, ar negalima būtų Rickoverio pavaryti, tas tačiau jam priminė, kaip tai padaryti norėdamas, jau nudegė savo pirštus prezidentas Johnsonas. Kissingeris po to visados pakeisdavo pašnekėsio temą.

Kišeninis patulinis lėktuvnešis.

Nepaprasto greičio hydrofoilinis patulinis laivas.

JEI JŪS NORITE SIŪSTI SIUNTINIŲ - DOVANŲ Į LIETUVĄ IR VISAS SOVIETŲ SAJUNGOS DALIS NAUDOKITĖS PATARNAVIMU PLAČIAI ŽINOMOS FIRMOS PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc.

(Licensed by Vnešposyltorg)

VYRIAUSIA ĮSTAIGA

1776 Broadway, N. Y. 10019

Tel.: 581-6590; 581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvės; jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių audinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSŲ SKYRIAI:

Miami Beach, Fla. 33139-1201 17 St.	305 673-8220
Allentown, Pa. — 126 Tilghman Street	435-1654
Baltimore 31, Md. — 1828 Fleet Street	342-4240
Brooklyn, N.Y. 11218 — 485 McDonald Avenue	633-0090
Buffalo 12, N.Y. — 701 Fillmore Avenue	895-0700
Chicago 22, Ill. — 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
Chicago, Ill. 60629 — 2608 West 69 Street	925-2787
Chicago, Ill. 60609 — 1855 West 47 Street	376-6755
Cleveland 13, Ohio — 1028 Kenilworth Avenue	771-0696
Detroit 12, Mich. — 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
Hamtramck, Mich. — 11339 Jos. Campau Avenue	365-6740
Hartford, 6, Conn. — 122-126 Hillside Avenue	246-2348
Los Angeles 4, Calif. — 159 So. Vermont Avenue	385-6550
New York 3, N.Y. — 78 Second Avenue	674-1540
New York 2, N. Y. — 324 E. 9 St.	475-7430
Philadelphia 23, Pa. — 631 W. Girard Avenue	769-4507
Phoenix Ariz. 85027 — 22047 N. Black Canyon Hwy.	602-942-8770
Rahway, N.J. — 47 East Milton Avenue	381-8800
Silver Springs, 1002 Kennebec Ave.	301-589-4464
South River, N.J. — 41 Whitehead Avenue	257-6320
Syracuse, N.Y. 13204 — 515 Marcellus Street	475-9746
Woodhaven, Queens, N.Y. 11421 — 80-14 Jamaica Ave.	296-5250
Lakewood, N. J. 08701 — 234 Second St.	363-0494
Herkimer, N. Y. — McKennan Rd.	815-866-3939

KŪRYBA IR MOKSLAS

AMERIKA PIRTYJE VIS DAR PIRTYJE...

VYTAUTAS ŠIRVYDAS

Dirvoje (1976.XII.23) paskelbtas Juozo Vilkutaičio vaikų vardu laiškas, su foto vaizdu jo 1906 m. balandžio 2 d. rašto laiško dalelės, po kuria stovi parašas Keturakis, nepateikia nieko tvirto spręsti byla virtusią minklą,

KALBOS VARGAI

T. KLYGA

Ypač atgavus spaudą ir pasirodant vis daugiau lietuviškų spausdinių, imta uoliau savo kalbą tvarkyti. Reikėjo gramatiškai surikiuoti, įvairios taisyklės išvedant, iš tarmių įvairovės vieną bendrinę kalbą suformuoti, rašybą galutinai apspręsti, svetimybės išvalyti. Reikėjo kalbą ir moksliškai tyrinėti, tikslingu pažangos keliu nukreipti.

Dėl svetimų įtakų nemaža mūsų žodžių buvo dingę, o jų vieton nesavi įsibrovę. Laiko tėkmėje buvo būtini ir naujadarai, tad kalbininkai nemaža jų pateikė svetimybėm pakeisti ar naujom sąvokom išreikšti. Naujadarus jau kūrė K. Širvydas (izdas, nuodėmė, virtuvė ir kt.), S. Daukantas (auka, laikrodis, daiktavardis...), vėliau Aušros — Varpo laiku įsigyta apščiiai naujų žodžių.

Nevisi naujadarai prigyja. Lemia ne vien gramatinis taisyklingumas, bet ir praktiškumas. Turi būti lengvai tariami, tikslūs, aiškios prasmės.

Tačiau kartais, deja, nesant tinkamų, laikosi ir gerokai nepatogūs ar negražūs, blogo skambesio. Štai vienas tokių netikusių — **paplūdimis**. Viena, ilgas ir painiai sudėtingas priešdėlis, šaknis, priedėlis, galūnė). Antra, jo reikšmė negana ryški, dviprasmi, nes primena dažniam ir plūdimą — pikta burnojimą... O jo painumą rodo tai, kad tart ir rašyt lig šiol jo neišmokstame, spaudoj būna įvairiai: paplūdimis, paplūdimys, paplūdimis...

Antras toks — **sumuštinis**. Irgi ilgokas. O ypač blogareikšmis, nes teikia vaizdą kažkokio sumušimo. Tiesiog negražu — valgi mušti! Pvz. užtepę dvi duonos riekes aviečių uogiene ne suvožkime, ne suklokime, o — draugėn mušte sumuškime: uogienė į šalis išsitaškys... Verčiau koki skolinį vartoti, ne šį, taip neestetiską, prie skanaus valgio, — pasakė vienas skautas.

kas ištikrųjų parašė garsiąją komediją 'Amerika pirtyje': Antanas Vilkutaitis, ar jo brolis Juozas. Antanas mirė 1903 metais, o Juozas pradėjo skelbti komedijos autoriu 1905 m., todėl Keturakiu pasirašytas 1906 metų datos laiškas reikalingas šalutinių paramstymų, kad Juozas tai Keturakis, kuris komediją parašė.

Vilniuje einančiame Pergalės žurnale, 1974 m. nr. 8, yra Vinco Kuzmicko straipsnis, 26 puslapių ilgio 'Amerikos Pirtyje autorystės byla', kur sutraukta bylos faktų bei samprotavimų. Mūsų spauda, rodos, straipsnio nepastebėjo, nebent 1976 m. lapkričio Laiškai Lietuviams (kurių negaunu) juo atsirėmė ir iššaukė kalbamą Dirvoje Juozo dukters, dailininkės Birutės Vilkutaitytės-Gedvilienės atsiliepimą.

Bylai svarstyti, pirmon galvon tenka susidaryti brolių, kaip asmenų apibūdinimus. Mūsų Enciklopedijoje randame, kad abu gimė Gulbiniškių kaime, Liudvinavo valsčiuje - Antanas 1864, Juozas - 1869. Antanas mokėsi Mariampolės gimnazijoje 1875-1883 ir lankė fizikos-matematikos kursą Maskvos universitete 1884-1888. Po to, įstojo į Susiekimo institutą Petrapilyje, kurį 1891 m. baigęs, gavo kelių inžinieriaus darbą Kaukaze. Čia sunkiai susirgo, buvo atvežtas į proto ligų ligoninę Petrapilyje ir čia mirė 1903 m. kovo 16 dieną.

Juozas jokių mokyklų nelankė. Ką išmoko, tai savi-moka ('prie ratelio' ar iš 'daraktorių'). Visgi. Balbieriškyje 1908-1915 buvo valsčiaus teisėju, o 1924-1939 notaru Prienuose. Iš Lietuvos pasitraukė 1944 metais ir mirė Vokietijos Augsburgėje 1948 m. rugsėjo 11 d. Urna su pelenais buvo atvežta 1975 m. lapkričio 18 d. į Clevelandą ir palaidota Kalvarijos kapinėse, greta žmonos Magdalenos.

Brolių apibūdinimus aki-vaizdoje turėdami, į klausimą kas komediją parašė, be abejo joms linktumėm sakyti: Antanas.

Palyginkime brolius kitu principu: 'iš darbų pažinsite juos'. Čia šaltiniai dabartinėje Lietuvoje turtingesni ir labiau centralizuoti negu mūsų Amerikoje. Atrodo, kad Antanas Vilkutaitis rašymo karjerą pradėjo Amerikos lietuvių laikraštyje Vienių Lietuvninkų, sykiu bendradarbiaudamas ir Mažojoje Lietuvojeėjusiam Ūkininke, ypač jo prieduose, atskirose knygelėse. Viena jų, prie nr. 2 - 1895 m., ir buvo komedija 'Amerika pirtyje'. Autoriu pasirašė G. Keturakis.

Amerikoje tuo metu, sakoma, gyvenęs kitas Vilkutaitis, kurio vardas neiškeltas ir apie kurį nieko nežinoma. Gali būti, jis suvedė Antaną į pažintį su Vienių Lietuvninkų. Bet greičiausia tai atliko dėdė kun. Adomas Grinevičius, motinos brolis, kuris buvo netik darbus mūsų to meto spaudos bendradarbis (imant V.L. ir Ūkininką) bet ir knygnešiu organizuotojas bei knygų platintojas.

Vienių Lietuvninkų 1890-1895 metais paskelbta septyni, gana didoki Antano Vilkutaičio publicistiniai straipsniai ir apsakymėlis 'Gaisras'. Atrodo, kad Antanas publicistinius straipsnius siuntė Vienių, o literatūros dalykus - Ūkininkui. Vienas straipsnis Vienių, pavadinimu 'Lietuviškas Šiuo pinys' 1894-1895 metais ėjo per 29 numerius. Kitų straipsnių pavadinimai buvo Gromatos iš Maskolijos, Perka suiro Lietuva, Senas klaušimas, Kultūriški etiudai. Jo straipsnių Vienių buvo 89-iose numeriuose. Tiek jų V. Kuzmickas suskaitė Pergalės žurnale. Visi pasirašyti slapyvardžiais, vis skirtingais, nes, atrodo, Antanas antrą kartą nepasirašydavo tuo pačiu. Pirmoje eilėje stovėjo: Gulbiniškių Antanas ir Keturakis.

Šiandien, vieninteliu mano prieinamu šaltiniu yra prof. V. Biržiškos 'Amerikos lietuvių 1875-1910 m. bibliografinė medžiaga', kurią anglišku pavadinimu 'American Lithuanian Publications, 1875-1910' jis pateikė Amerikos Kongreso knygynui Washington, kuomet jame ėjo Garbės patarėjo pareigas, 1951-1953 metais. Rankraščių leido naudotis rašytojas J. Švaistas-Balčiūnas, kada Chicagos Lietuvių Bendruomenės apygarda manęs prašė parūpinti straipsnį 'Amerikos lietuvių knygos, 1875-1904', jos 1957 m. leidiniui 'Kovos metai dėl savosios spaudos'. Girdėjau, kad galiausiai, jau ruošiamasi šį Biržiškos mokslo darbą išspausdinti. Tai būtų sveikintina, nes neišleidimas laiko į šalį pastūmėtą senųjų Amerikos lietuvių kultūros šaltinį ir kruopštų prof. V. Biržiškos darbą.

Biržiška chronologine tvarka išvardina kiekvienais metais ėjusius Amerikos lietuvių laikraščius, skelbia jų išėjimo datas bei redaktorių ir išvardina (savo patyrimu atidengdamas slapyvardžius bendradarbių pavardėmis. Antaną Vilkutaitį Vienių Lietuvninkų bendradarbiu pirmą kartą įvardina 1890 metais, po to - 1891, 1892 (šiame mete prideda ir Juozą), 1894 ir 1895. Antanas

Vilkutaitis įvardintas ir Juono Šliūpo Lietuviško Balso bendradarbiu: 1887 m. nr. 1 yra jo 'Gromata iš Maskvos' idomi tuo, kad pasirašyta ne slapyvardžiu, bet pilna pavarde!

Biržiška įvardina V.L. bendradarbiu A. Grinevičių 1890, 1891, 1894, 1896 ir 1897 metais. Tai, bene, Antano dėdė kun. Adomas Grinevičius?

Tokiu būdu, Antano bei Juozo raštų darbus, kaip juos Biržiška chronologiniai išdėsto palyginus, vėl norisi balsuoti, kad komediją 'Amerika pirtyje' parašė Antanas ne Juozas.

Antanui Vilkutaičiui mirus, Varpe (1903 m., nr. 9) buvo paskelbta nekrologas kaip inžinieriaus, neiškeliant jo kaip rašytojo ar publicisto. Rašė dr. Kazys Grinius, A. Tolimasis slapyvardžiu. Įdomūs du sakiniai: 'Skatiko lietuviškiems reikalams jisai irgi nesigailėjo, aukodamas Varpo ir Ūkininko reikalams ypač apščias sumas'. Kitu sakiniu sakyt: 'Varpe a.a. Antanas teipgi rašinėjo, pasirašydamas po savo darbais, kaip ir po dramoms vertimu, Gulbiniškių Antanas'. Šiuos sakinius Kuzmickas išveda savo straipsniu Pergalėje, pridurdamas: 'Kiek žinoma, Varpe nei Gulbiniškių Antano, nei kitais slapyvardžiais, A. Vilkutaitis nepaskelbė jokių savo kūrinių'. Kaip anksčiau sakėme, Antanas publicistinius straipsnius siuntė Amerikon Vienių Lietuvninkų, o literatūros dalykus - Ūkininkui Mažojoje Lietuvoje.

Kalbamos dramoms vertimas buvo vienas (nors skelbta kad penki) aktas Levo Tolstojaus Vlast tmy (Tamos galybė). Straipsniu mūsų

sų Enciklopedijoje, kurį apie Antaną parūpino Adolfas Klimas ir Enciklopedijos redaktorius P. Čepėnas, sakoma, vertimas buvęs atliktas 1887 metais. Čia gal 'zeceriška' klaida. Dr. Kazys Grinius buvo Ūkininko redaktorius 1897-1898 metais. Gavęs Antano vertimą, atrodo pasiuntė Amerikon, Susivienijimo lietuvių Amerikoje oiganui Tėvynei, kuri du metus (1898-1899) buvo siuntinėjama priedu Varpo prenumeratoriams. Tėvyne tada redagavo kun. Jonas Žilinskas-Žilius.

Šis savo 1900 m. Suskaitoje (statistika visų Lietuvos knygų atspausdintų Amerikoje nuo pradžios lietuviskos Amerikon emigracijos iki 1900 metų) Antano Vilkutaičio vertimą (pirma perleista per Tėvyne) šitaip pristato kaip 1899 metų leidinį: 'Pripilis Ožys galą liepto - drama penkiuose (viename) aktuose. Iš žmonių gyvneimo. Pagal L. Tolstoj paraszę Gulbiniškių Antanas. 1899. Spaus tuveje S.L.A. Plymouth, Pa. 150 egz.'

Šiaip ar taip, Tolstojaus dramoms dalinį vertimą (gal planavo ir visą išversti?) Antanas padarė eidamas tarnybą Kaukaze.

Kuzmickas išveda ir antrą žinomą Antano nekrologą - Darbininko slapyvardžiu parūpinta Vienių Lietuvninkų, tik, gaila, nepasako datos ir nenurodo laikraščio numerį. Turbūt, kada nors 1903 metų rudenį. Spėlioja, jį parašęs Pijus Paseckas, tada gyvenęs Scranton, Pa., kur gyveno ir dr. Jonas Šliupas.

Apie Pasecką mūsų Enciklopedija neturi jokių informacijų. Nėra apie jį biografinių žinių ir kitur. Amerikos lietuviams jis pirmiausia prisistato išpūdinga kalba Lietuvos mylėtojų draugijos susirinkimui New Yorke, 1886 metais balandžio 17 d., kurio (Nukelta į 6 psl.)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

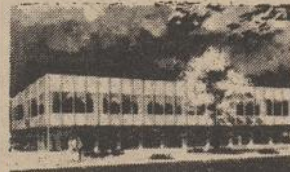
UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

- 7 3/4 % — 6 metų su \$1,000, minimum.
- 7 1/2 % — 4 metų su \$1,000, minimum.
- 6 3/4 % — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
- 6 1/2 % — 1 metų su \$1,000, minimum.

VĖLIAVOS DUODAMOS NEMOKAMAI pradėjus naują taupymo sąskaitą. Gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal pasirinkimą su stovu. Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkama sumą.

SAVINGS INSURED UP TO \$40,000.00 BY F.S.L.I.C.

Saint Anthony Savings

1447 So. 49th Court • Cicero, Illinois 60650

Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Juozas Gribauskas, vedėjas

AMERIKA PIRTYJE...

(Atkelta iš 5 psl.)

je įtikinančiai ragino, broliškos savišalpos pagrindu, organizuoti visų Amerikos lietuvių Susivienijimą, kad viešingai ginti lietuvių tautinius reikalus, kaip juos tuomet gynė vieningi lenkai ir airiai. Jo kalbą, matyt, šliupas išspausdino Lietuviškame Balse, iš kurio pirmasis Susivienijimo istorikas, Tamas Astramskas, pirmoje oficialėje organizacijos Istorijoje (1916) citavo plačias ištraukas, kitus keturius kalbėtojus tik vardais suminėdamas.

Lietuvos mylėtojų susirinkimas išrinko Pasecką komisijon parašyti planuojamam Susivienijimui konstituciją, o pirmasis šios organizacijos seimas, 1886 m. rugpiučio 15 dieną Shenandoah, Pa., išrinko jį prezidentu.

Antrame seime Paseckas, atrodo, kažkodėl nedalyvavo ir, rodos, net raporto nepateikė. Ar tik nebus sugrįžęs Lietuvon, nes Kuzmickas kalbamame nekrologe cituoja Darbininką pareiškusi, kad asmeniškai su Antanu tesusitikęs vieną kartą: 'Tūloje vietoje, per vestuves, kada prieš įstojamą į kelių susinešimų (susisiekimų) institutą jis viešėjo namie.' Namai, be abejo, buvo Gulbiniškių kaimas, o laikas 1888 metai, kada Antanas baigė kursą Maskvos universitete. Gali būti, Paseckas buvo liudvinavietis?

Nežinoma, kuriais keliais Darbininkas-Paseckas žinias igijo, bet, atrodo, turėjo visą pusį vaizdą apie Antano Vilkutaičio rašytojiškus darbus Kuzmickas cituoja jo žodžius šitaip: 'Iš man žinomų jo pseudonimų paminėsiu: Gulbiniškių Antanas, Keturakis Kunigas A., daktaras, J. Pajaujis, Kazys Bindokas, Jonas Avulis.' Atrodo, juos nusišė iš Antano straipsnių Vieniobėje Lietuvninkų, nes išvardina jų pavadinimus ir išspausdinimo datas.

Kuzmickas pasakoja: 'Darbininkas be jokių išlygų ir neabejodamas velionį laikė komedijos autorium, nes rašė: 'Jo komedija Amerika Pirtyje, kur jis sudramatizavo tūlą atsitikimą jo parapijoje, yra plačiai lietuviams žinoma.'

Paseckas sugrįžo Amerikon 1902 metais, ar anksčiau nes Kuzmickas pasakoja, kad Vieniobėje Lietuvninkų 1902-1903 metais pastebėjęs 'keliolika Darbininko slapyvardžiu pasirašytų korespondencijų, apybraižų, vaizdelių vertimų iš anglų ir ukrainų kalbų'. po vienu rašiniu stovi parašas 'Scr. Darbininks', reiškia Scrantono Darbininkas (V.L. 1903, nr. 45). Astramskas įvardina Pijų Pasecką Scrantono kuopos atstovu Susivienijimo seime Brooklyne 1903 metais, kuris jį išrinko į komisiją atgauti iš atplysusių kuniginių organizacijos turtą. Jis buvo Scrantono kuopos atstovu ir 1904 metų seime Shenando-

ah, Pa., kur pirmasis seimas jį išrinko organizacijos prezidentu 1886 m. Paseckas telegrama sveikino SLA seimą Chicagoje 1906 metais ir dalyvavo 1908 m. seime Scrantone ir eksta seime tais pat metais Wilkes Barre, Pa., atstovaudamas naują West Scrantono 143-čią kuopą. Po to, apie Pasecką nėra vėlesnių žinių.

Savo darbe Biržiška neįvardina Pasecko Vieniobės Lietuvninkų bendradarbiu 1902-1904 metais. Turbūt, nežinodamas kas buvo slapyvardis Darbininkas, dalyką pratylėjo?

Šaltinio nenurodydamas, Kuzmickas pasakoja: 'P. Paseckas iš ukrainų kalbos išvertė komedijėlę 'Jurgis sumaskolintas', kuri vertėjas pastatė 1894 m. rugsėjo 25 d. Susivienijimo seimo (Scrantone) proga.' Šio seimo sekretoriu buvo klierikas Antanas Milukas, kuris protokolą taip sudarkė, kad SLA prezidentas Kun. A. Burba turėjo jį atstatyti iš savo užrašų. Astramskas nieko nepasako apie šio seimo iškilmes, išskyrus, kad vyskupas O'Hara mišias atnašavo pirm seimo.

Taigi, vienas nekrologų neįskelia Antano Vilkutaičio rašytojiškų darbų, kitas plačiai išvardina ir, nedvejodamas, skaito jį 'Amerikos pirtyje' autoriumi.

Iš autorystės bylos duomenų matyt, kad komedijos parašymą pasisavino Juozas pats, o visi jam pritaria, juo pasitiki. Jis pražydo, kai spaudą 1904 metais atgavus - Mariampolėje 1905 metais buvo suruošta 'Amerikos pirtyje' vaidinimas, suorganizuotas dr. Kazio Griniaus. Kauneėjusiam Sėjos Baras žurnale, 1930 m. nr. 2, A. Rigaidis rašo: 'Atsimenu, kad Mariampolėje, po spaudos atgavimo, pirmą kartą buvo surengtas lietuvių vakaras. Buvo vaidinama 'Amerika pirtyje'. Po vaidinimo publikos buvo iššauktas į sceną komedijos autorius. Jam pasirodžius scenoje, buvo keliamos didelės ovacijos. Autorius tada pasigyrė turis parašytą ar rašomą, kitą komediją.'

Tigaidis, pasirodo, yra slapyvardis Adolfo Klimo, kuris 1905 metais buvo 16-kos metų studentas Kalvarijos dviklasėje mokykloje. Į sceną iššauktas autorius buvo Juozas Vilkutaitis, kuris, nežinoma, ar buvo dr. Griniaus specialiai pakviestas, ar pats atvyko be kvietimo. Bet dr. Grinius kadatai, kurtai, kam tai yra rašęs laišką, kuriame pasak Kuzmicko, pareiškęs: 'Komediją parašė ne Antanas Vilkutaitis, bet jo brolis Juozas.'

Nors Vilniaus Žiniuose (1908 m. vasario 23 d.) žinomas bibliografas S. Baltramaitis laišku kvietė lietuvių visuomenę aptvarkyti Antano Vilkutaičio kapą Vyborge nes 'taip plačiai žinomos komedijos autorių nepridera mums užmiršti', bet Petras

Leonas, nepasakyta data (turbūt, 1908 m.) tame pat laikraštyje, be abejo, paįveiktas įvykių Mariampolėje komediją 1905 metais stantant (kurios žiūrovu buvo), pareiškė: 'Iš gyvo pasikalbėjimo su tebegyvenančiu Juozu Vilkutaičiu, aš žinau, kad jis komedijos autorius.'

Tokiu būdu, kada Vilniuje ruošiasi paminėti dešimts metų sukaktį pirmojo komedijos suvaidinimo (1898 m. Peterburge; antras buvo Palangoj 1899 m. rugsėjo 20 d.; trečias - Baltimorėje 1901 m. ketvirtas - Bostone 1902 m.), Vilniuje 1909 metais susidarė komitetas ir pakvietė Juozą Vilkutaitį kaip autorių. Kuzmickas, tačiau, pasakoja:

'Kai Amerika Pirtyje buvo pastatyta 1898 m. Peterburge, spektaklį recenzavo senas Antano Vilkutaičio bičiulis, E. Volteris, kažkada pristatęs rašytoją Vieniobės Lietuvninkų redakcijai, globojęs jį besimokant jam kelių statybos institute, kai jis perrašinėjo Simano Daukanto Istorijos Žemaitiškos rankraštį. Recenzijoje pažymima, kad komedijos autorius esąs Vilkutaitis. Tai, galima sakyti, yra tiesioginis dokumentas, kaip ir P. Pasecko parašytas nekrologas, ir tiesioginis įrodymas, kad komedijos autorius yra Antanas Vilkutaitis, nes kito Vilkutaičio profesorius Volteris nepažinojo.'

Profesoriaus recenzija buvo paskelbta vokiškai straipsniu 'Litauisch-Schemeitisch Theatre-Vorstellung' laikraštyje St. Petersburg Zeitung, 1898 m. nr. 43. Kuzmicko 'kažkada' įvyko po 1890 metų, kurių balandyje Juozas Paukštis, kun. A. Burbos paveiktas, pakvietė Juozą Andziulaitį redaguoti Vieniobę Lietuvninkų iki 1892 m. gegužės. Anuos laikus gerai žinojęs Vincas Daukšys, man 1939 m. rašant knygą Juozas O. Širvydas, papasakojo, kad Paukščio išleisto pirmojo tomo Daukanto Lietuvos Istorijos 'pradžią nurašė Peterburge gyvenęs inžinierius Antanas Vilkutaitis, bet visą tomą perrašė Andziulaitis'. Čia kalbama apie Vilkutaičio nurašytą dalį Daukanto Istorijos žemaitiškos, už kurią Paukštis sumokėjo 25 rublius. Paukštis gautą (ir Andziulaitio ištaisytą) rankraštį išspausdino kaip Daukanto Lietuvos istorijos pirmą tomą 1893 m., o antrąjį tomą (kun. Burbos ištaisytą) išleido 1897 metais.

Tai patvirtina ir kun. A. Milukas, kuris paėmė Vieniobę Lietuvninkų redaguoti po Andziulaitio. Savo Amerikos lietuviai XIX šimtmečio (1938 m., p. 106) pasakoja: 'Prof. E. Volteris pats, arba per savo padėjėjus - Vilkutaitį, Vaičaitį, Dubinską ir kitus studentus - prisiuntinėdavo kun. Burbos adresu Vieniobę Lietuvninkų raštų'

Adolfas Klimas, kuris skelbė Juozą autorių matęs Mariampolėje 1905 m. būdamas 16-kos metų berniuku, vėliau jį asmeniškai lankė, bene 1938 m., nes laikrašty-

je Suvalkų Kraštas, tų metų kovo 26 d. yra jo straipsnis, A. Kelmučio slapyvardžiu, pavadintas 'Apsilankius pas Juozą Vilkutaitį, Keturakį, Amerikos Pirtyje autorių'. Kitą straipsnį A. Kelmutis-Klimas paskelbė Trimite, 1939 m. nr. 12, antrašte 'Juozui Vilkutaičiui Keturakiui, Amerikos Pirtyje autoriui 70 metų sukakus'. Berniuko prisiminimus pakartojo Naujienose, 1977 m. sausio 6 d., Kelmučio slapyvardžiu pasakodamas:

'Pirmą kartą teko pamatyti Juozą Vilkutaitį Mariampolėje, 1905 metais, kada vaidinta spektaklis Amerika Pirtyje. Pasibaigus vaidinimui, publikai reikalaujant, pats autorius - tada dalyvavęs vaidinime (žiūrovu?) - buvo iškviestas į sceną ir jam buvo sukeltos džiaugsmingos ovacijos. Tada autorius Juozas Vilkutaitis padėkos žodyje buvo išsitaręs, jog esąs sumezgęs mazgą kitai komedijai Šimtas Margų.'

Juozas Vilkutaitis Klimui pasakojo, būk rašyti pradėjęs 1890 metais, kada iš lenkų kalbos išvertęs vaizdelį Kas Kaltas, kurį Ūkininkas išspausdinęs 1891 metais. Juozui tada suėjo 21 metai, ir buvo jokių mokyklų nelenkas vaikas. Dėdės kun. Adomo Grinevičiaus skatinamas, sako, parašęs vaizdelį Gaisras, kurį Vieniobę Lietuvninkų išspausdino 1892 metais. Kokiais slapyvardžiais, neparyškinama, bet, matyt, Biržiška jau buvo suklaidintas 1951-1953 metais, kada ruošė savo aukščiau minėtą Amerikos lietuvių spaudos bibliografiją, nes Juozą kaip tik išvardina Vieniobės Lietuvninkų bendradarbiu, 1892 metais, ir tai buvo vienintelis sykis.

Klimui Juozas pasakojo, kad didesnę savo jaunystės dalį gyvenęs pas dėdę kunigą Antaną Vilkutaitį Gudelioose. Šiam 1896 m. mirus, Juozas paveldėjo ūkį ir čia apsigyveno. Imtynėse su broliu kaip tai susižeidęs, 1888-1889 sunkiai sirgęs ir brolio parama, atsidūręs poliklinikon Maskvoje, kurioje jam kairioji koja buvo nupiauta. Po operacijos stiprėti nuvyko pas brolių Antaną ir Kaukazą ir čia, 'su pertraukomis' gyvenęs 1892-1896 m. Ką veikė 1889-1892 m. nežinoma.

Gyvendamas pas brolių Kaukaze, sako, parašęs vaizdelį 'Juokingas pasakojimas apie šaltbūzių', kurį Ūkininkas išspausdino 1893 m. nr.

8. Prisiskaitęs, girdi, nemažą įvairių scenos veikalo svetimomis kalbomis, ryžosi pats parašyti lietuvių scenai vaiką. Tokiu būdu gimė Amerika Pirtyje, paremta įvykiu apylinkėje, kur apsurus vyrukas išviliojo iš pasiturinčios merginos jos pinigų ir išdūmė Amerikon, palikdamas ją užrakintą pirtyje. Rankraštį iš Kaukazo kada tai pirm išspausdinimo 1895 m. atvežęs į Vilkaviškį ir įteikęs Petrui Matulaičiui. Rekordas rodo, kad Petras 1894-1895 metais gilino mediciną Karaliaučiuje, o jo brolis Stasys Ūkininką redagavo 1895-1896 metais.

Keturakio slapyvardį Juozas aiškina, kad akinius nešiojęs ir todėl jo kaimo jaunimas jį 'keturakiu' praminė. Tačiau, mūsų Enciklopedijoje sudėtos Antano ir Juozo fotografijos rodo abu akinius nešiojusius, todėl šis aiškinimas ne kokios reikšmės. Abejojimų krinta ir pasakojimui apie svetimom kalbomis apsiskaitymą, nes neiškeliamas, kur Juozas šias kalbas literatūriniai naudoti pramoko ir kur rado scenos veikalo apščiui skatytį. Kietu faktu stovi, kad Antanas domėjosi scena tiek, kad išvertė Tolstojaus dramos vieną aktą, kuris buvo pasiųstas išspausdinti Amerikos Tėvynei ir išleistas SLA lėšomis 1899 metais.

Nors dabartinė Lietuva tvarkoma principu 'Atsisakome nuo senojo svieto', vis tiek neatsisakyta minklės, kas ištikrųjų parašė Amerika Pirtyje. Komisarų 1958 metais išleistame II-me tome Lietuvių literatūros istorijos, kuri apima 1861-1917 metų laikotarpį, rašoma: 'Kartu su A. Fromo-Gužučio scenos veikalais lietuvių dramaturgijai, ypač realistinei, pradžią padarė A. Vilkutaičio komedija Amerika Pirtyje, išleista G. Keturakio slapyvardžiu' (p.199).

Šitoks pareiškimas suniekina V. Zajančkausko Lietuvių literatūros vadovėlio, išleisto Vilniuje 1926 m. ir apimančio 1400-1904 m. laikotarpį, pareiškimą: 'Amerika Pirtyje parašė Keturakis, Suvalkų gubernijos sodietis, Juozas Vilkutaitis 1895 m. (p. 188). Šio vadovėlio korektūrą prižiūrėjo žinomas veikėjas dr. Jurgis Šlapelis.

Tačiau, pareiškimui patikėjo lenkas prof. Jerzy Ochmanski, kuris savo Historia Litwi (Ossolineum leidinys 1967 m.) pasakoja: 'XIX

(Nukelta į 7 psl.)

JAU GALIT ATSIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

APMOKAMAS PATARNAVIMAS: Atkvieskite savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinia apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE

TELEF. 621-6036

CLEVELAND, OHIO 44114

AMERIKA PARTYJE...

(Atkelta iš 6 psl.)

šimtmečio galas su savimi atnešė lietuvių liaudies teatro gimimą. Prasiplatino įstatymų draustieji mėgėjiški vaidinimai A. Vilkutaičio komedijos Amerika Partyje, pirmus suvaidinta Palangoje 1899 m. Ši komedija susilaukė labai didelio populiarumo lietuviuose. Bilietų pritrūkus, sakoma, darbininkai Rygoje su ašaromis akyse maldavo įleisti vaidinimo žiūrėti. Iki 1910 m. komedija buvo suvaidinta 90 syk.

Prof. Ochmanskis suklydo tik pirmumu: komedija pirmus vaidinta Peterburge 1898 metais.

Įdomu prisiminti, ką prof. Vaclovas Biržiška apie Vilku taičių brolius pasakojo savo Lietuvių rašytojų kalendoriuje, kurį išleido Vokietijos Tubingene, 1946 m. Apie Antaną sako: 'Ūkininko ir Vieniųbės Lietuvninkų bendradarbis, išspausdinęs knygėlę Maskoliai ant dviejų gadylių ežios'. Apie Juozą sako: 'Antano brolis, Amerika partyje autorius'.

Nežinoma, ar Biržiška vėliau pakeitė nuomonę. Įdomu, kad abi mūsų enciklopedijos (Kapočiaus Bostone 1966 m. ir Mažoji tarybinė Vilniuje 1971 m.) linkusios labiau Juozui pripažinti autorystę, negu Antanui. Mūsų šiek tiek net nuslepia, kad vienu Antano slapyvardžiu Vieniųbėje Lietuvninkų, kaip Paseckas iškėlė, buvo Gulbiniškių Keturakis. Tarybinė atvirai teigia: 'Juozas Keturakio slapyvardžiu išleido komediją Amerika partyje, susilaukusios šešeto laidų, pasukutinės vilniuje 1966'.

Šiame leidinyje (Vagos) įdėta ir literatūros kritiko J. Lankučio straipsnis 'Pirmoji lietuviška Komedija', kuria me sakoma, 'Iš tikinčiai iškelta abiejų brolių bendradarbiavimas, rašant Ameriką partyje, hipotezė' (spėliojimas). Pagal tarybinę enciklopediją apie autorystės bylą dabartinėje Lietuvoje yra rašę: B. Pranskus (1961), V. Žukas (1962), J. Lankutis (1966) ir A. Samulionis (1966). Atrodo, jie visi linke autorystę, jei ne išimtinai Juozui atiduoti, tai bent padaryti jį Antano sandarbinin ku.

Labai gali būti, kad Juozas, nuvykęs pas brolių į Kaukazą sveikatai stiprinti po kojos operacijos, tarp kitko, papasakojo apie įvykį su mergina partyje, o brolis parašė komediją. Šiaip ar taip, ši mūsų literatūros minklė pasilieka ir toliau minkle. Senieji Amerikos lietuviai, tikėdami saviems šaltiniams gal labiau links tikėti Antano autoryste.

Vytautas Širvydas

• A. Grinius, Dirvos bendradarbis Detroite, padidino savo įnašą Vilties draugijoje, atsiųsdamas 10 dol. Ačiū.

Pastatyk man kaminyčią

IŠTRAUKA IŠ ROMANO

VYT. ALANTAS

Kostas švilpaukdamas gilino Pasartės vagą prie Barsukyno. Kitados, prieš girią iškertant, čia tikrai prisilaikė barsukai, nes pažemėje dar tebežiojėjo urvelių angelės. Aplink augo jaunos alksnių atžalos, tik kalnelio viršūnėje tebesvyravo keletas užsilikusių berželių ir eglių. Laukuose draskėsi rudens vėjas, bet tarp krūmų buvo jauki užuovėja. Retkarčiais debesėtoje padangėje pasigirdavo gervių kranksėjimas, ir Kostas, prisidėjęs ranką prie kaktos, matė trikampiais susirikiavusius pavermu skrendančius paukščių vėrinus.

Pasartė tekėjo iš Mergobalės, vingiavo per visą Liepkalnio lauką ir baigėsi kažkur prie Raubų dvaro sienos. Vasarą upelis visiškai išdžiūdavo, bet per pavasario polaidžius ir rudens liūtis plačiai apsemdavo arimus, o daiktai net ir dirvos pakraščius išgrauždavo. Tais metais rudens liūtys dar nebuvo prasidėjusios, ir Kostas nutarė pradėti nusausinimo darbą.

Rūškanos rudens blausos jis nematė: jo galvoje švaistėsi šviesūs ateities vaizdai. Vienmarškinis, atlapa krūtine jaunas vyras dirbo žvaliai svajodamas, kaip nusausintoje Mergobaloje sužaliuos kultūrinė pieva. Tą pelkę jis laikė Liepkalnio juodąja dėme, kurią ryžosi ko greičiausiai nutrinti nuo savo žemės paviršiaus. Tėvas retuomiais užsimindavo, kad gal reikėtų Mergobalą nusausinti, bet nedarė nieko.

Kostas susiraukė prisiminęs vakarykštį pokalbį su namiškiais, kai samdiniai išvaikščiojo gulti.

— Mes prasimanysim daugiau gyvulių, reikės daugiau pašaro, o jo galim prisiauginti tik nusausinę Mergobalą ir užvedę ten kultūrinę pievą, — jis jiems dėstė. — O atsiminkim, kad pagilinę Pasartę, bus galima dre-nažais nusausinti slėnesnes vietas, kur dabar vanduo nuguli javus. Gindami tėkmę, mes ją ištiesinsim, kad būtų patogiau art. Galop tada galėsime iš kūdros prie pirtelės vandenį išleisti ir ją iškuopti: turėsime gerą maudyklę.

— O kas bus, jei tu, besiknisdamas po tą pelkę, trūkį gausi ir pasidarysi kliunkis? — paklausė Agnė. Visi ėmė juoktis, o tėvas dar pridūrė:

— O iš kur gausi pinigų grioviakasiams pasisamdyti?

— Aš pats kasiu: rudenį laiko turiu.

— Tai ką, ūkininko žagrę išmainysi į grioviakasio kastuvą? — šyptelėjo tėvas.

— Savo žagrę išmainyčiau ir į kipšo šakę, kad tik greičiau nusikratyčiau Mergobalą.

— Matai, ar nesakiau: tu ir su velniu eitum obuoliaut, kad tik tą savą ūkį išcackintum, — motina nedraugiškai pažiūrėjo į sūnų.

— Geriau velnio vardo neminėk: paminėsi, o nelabasis jau ir čia! — įsiterpė į pokalbį ir senelis Motiejus.

— Kam tau ta kultūrinė pieva? — kalbėjo motina.

— Gyvulių jau ir dabar turim pertektinai ir pašaro užtenka. Kol nebuvo visų tų tavo išmišlų, mes kur kas lengviau apsidirbdavom ir badu nemirėm.

— Būtų gerai tą pelkę nusausinus, nėra kalbos, bet kiek darbo! — prabilo žmona, lyg ir pritardama anytai. — Negana to, kad turėsi gilinti tokią ilgą Pasartės vagą, bet ir pačią Mergobalą reikės išvagoti grioviais, išrauti krūmus ir išplėsti dirvoną. Kaip tu vienas apsidirbsi?

— O ką tu veiksi man nepadėjus? — jis šypsojos žmonai.

— Tavo purvinas kelnes skalbsiu, — atkirto ji.

— Stumia jaunimas, stumia senąją Lietuvėlę į kapus! — lingavo žilą galvą senelis Motiejus. — Ta pelkelė sena: man atmenamai, ji dar buvo didelė pelkė. Būdavo, eini, tai iki kelių liumpsi. Kiaušiniaudavom ten, pempų lizdus aptuštindavom, jos būdavo, klyks ir sparnais bemaž draskys mums ausis. O kiek ten prisirpdavo mėlynių! Saujom braukdavom! O kas nežino, kad Pempynėje dar ir po šiai dienai tebeprisilaiko Pinčiukas? Vėlyvi pakeleiviai mato naktį nela bąjį sėdintį ant kupsto ir pypkę rūkantį. Jis mėgsta pravažiuojančius žmonelius patam-pyt po pelkyną. Andai naktį grįžo iš Pažūolių amžinatilsi kreivažandžio Tarbūno tėvas Peliksas ir nė iš šio, nė iš to su visais ratais įmaknojo į pelkę. Rytą žmonės rado vyrelį nutemptą prie pat akivaro, o įklmęs iki kelių arklys ir ratai barkšnojo Pempynės vidury. Turėjo vyrai darbo kol išniūkė. Paskum senis vėblijo, kad iš to išgąščio gavęs priemetį. Jei nebūtų atsisvaistęs nuo piktos dvasios rožinėm, tikriausiai būtų buvęs po visam.

— Gal ten buvo Ragučio darbas, o ne Pinčiuko? Pasigėręs senis kažkur numaklino, — Kostas šypsojosi stebėdamasis, argi senelis iš tiesų dar tebetiki tomis velniavomis?

— Amžinatilsi Peliksas dievažijos, kad nebuves pa-ėmęs nė lašelio, — paaikšino Motiejus.

— Taigi, ir sakau, seneli, reikia nieko nebelaukiant nusausinti tą Mergobalą, kad visi velniai išsinešdintų iš kur atsibastė.

Motiejus nebeatsakė nieko, tik, sėdėdamas ant mūrelio, mažliai papsėjo pypkutę. Kažkaip visi jautė jį turint daug ką pasakyti, bet jis tylėjo pasimetęs savo mintyse.

— Užuoť murdėsis po pelkes, geriau imtum raut skynime kelmus: ten žemė geresnė ir didesnis plotas, — priminė tėvas.

— Gerai sako Juozas, — pagyvėjo senelis, — geriau rauk kelmynę, o Pempynės neliesk! Nemanyk, kad bile kas gali raustis Pinčiuko gyvenvietėj nenubaustas! Sakau, tas velnio išpera tau eibių pridarys!

— Gal reikės pakviest kleboną Dubickį Mergobalai pašventint ir velniams išvaikyt, — jis nujuokavo.

— Nesišaipek iš šventų dalykų! — motina porūščiai žvilgtelėjo į sūnų.

— Nagi, mama, nuo kada velniai pasidarė šventi dalykai?

Tas pašnekėsęs Kostą gerokai nustebino: jis tikėjosi, kad visi namiškiai jam karštai pritars, o pasirodė priešingai: lyg susitarę visi atkalbinėjo. Tačiau tos kalbos nė kiek neatvėsino jo ūpo griebtis kastuvo.

Nuėjus gulti, Agnė vėl užsiminė apie Mergobalą ir tarė pusiau juokom prisiglausdama:

— Žiūrėk tu man, nepersistenk ir nepasidaryk nu-piepėlis: ką aš tada darysiu?

— Nebijok, užteks man vieko velniams išvaikyt ir tave pamylėt, — jis šnabždėjo jai į ausį, stipriai apka-bindamas.

Kostas netikėjo jokiais piktomis dvasiomis, bet nepajėgė nusikratyti įspūdžiu, kurį jam darė didelės, reiš-kios senelio akys, tarsi žvelgiančios iš kito, dingusio pa-saulio. Kai Motiejus sulenkėdavo grublėtus, pamėlusiais nagais pirštus, Kostui pasivaideliodavo seną vyrą tebe-silaikant tarsi mėslakabliais įsikibus į senovės prietarus ir lyg norinti jį, sūnaitį, įstatyti į tą pačią vagą...

— O gal anoji gadynė nepaleidžia jo iš savo kniauč-to? — Kostas burbtelėjo. — Senis yra toks, kokį jį padarė anie laikai, o tada tebegyveno pinčiukai rais-tuose, ir žmonės dar mokėjo susikalbėt su rūpintojėliais pakelėse...

Jis senelį gerbė ir mylėjo, bet kažkaip ir jo privengė, tartum pakeleivio iš tolimos, nežinomos šalies: jis buvo jam svetimas. Kostas kartais atsimindavo, kaip aną vi-dunaktį, grįžtant iš vakaruškų, Antosė Mergobaloje su-klykė, jog Motiejus nužudęs Raubų dvaro tijūną ir savo numylėtinę.

— Už tokį šmeižtą ta merga turėtų gaut kaip rei-kiant, — jam dingtelėjo, — bet galų gale, ką mes žinom apie senelio praeitį?

Nepritarė Kosto planams sausinti pelkę ir kaimynai. Mergobala užgriebė Giedros ir meistrelio Šliurpos žemių kampus. Jis tuos vyrus pasikvietė į galulaukę ir išaiš-kino, kad Pempynės nusausinimas būsiąs naudingas ir jiems: tad jie turį jam padėti iškasti pagrindinį griovį. Meistrelis tuojau atsakė, kad ta pelkė jam buvus nebu-vus, nes ir turimos žemės jis nespėjęs apdirbti, o Giedra stačiokiškai drėbtelėjo, jog nesą kvailių kitam barščius virti: Pasartė tekanti per Liepkalmio lauką, tesižinas ir su pelkės sausiniu.

— Gerai, rupūžės, nenorit nereikia! Galėsit seilę varvint, kai mano pelkėj sužaliuos graži žolė! — Kostas murmtelėjo tvirtai sugniauždamas kastuvo kotą ir mes-damas žemę ant griovio krašto.

Pavakariop Agnė atnešė vyrui pusvakarį.

— Ne ką tenusivarei per kemsynę, grioviakasy, ne-apsimoka ir pusvakario duoti! — ji šypsojos atsistojuos ant griovio krašto.

Pro atsismaukusią baltą skarelę ant jos kaktos drai-kėsi plaukų kuokštai. Sveikas, žydintis veidas paraudo nuo vėjo, o pro praviras, viliojančiai besišypsančias pilnas lūpas baltavo sveiki dantys. Toje rudens rūškanoje ji jam atrodė, kaip daug žadantis pavasaris.

— Ko spoktai, kaip lėlys į kiaušinius? Ar dar nenusi-varei nuo strėnų? — ji pašaipavo.

— Aš tuojau tau parodysiu, kaip nusivariau! — jis čiupo ją už kojų ir išitraukė į griovį, graibydamas už padalkų.

— Ką tu, Kastyti, iš proto kraustais, paleisk, dar žmonės pamatys! — ji murmėjo dūsdama ir glausdamasi prie vyro:

(Bus daugiau)

ANUPRO VARDADIENIS

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Mūsų šeima neperdidžiausia. Aš, mano vyras, du vaikai, ir mano brolis Anupras. Žmogus tykus, ramaus būdo gal kiek baikštus, su moterimis nelabai drąsus, mados atžvilgiu vis kiek atsilikęs, nės vis prisimena Mamutės sakytus žodžius, kad rūbą reikia gerbti, ir nešioti kol jis nusi-nešioja. Turi jau apie 55 metus amžiaus. Dirba nuo pat atvažiavimo dienos į šį kraštą. Su visais bendradarbiais visuomet malonus, ir niekad neišsileidžia į ginčus. Todėl visi bendradarbiai jį labai mėgsta ir, kas tik darbe atsitinka, tuojaus visi kreipiasi į jį prašydami patarimo. Jis visuomet visų bėdas išklauso labai rimtai ir dar rimtesnį patarimą duoda. Jei ką jau Anupras žinos, tai jau niekas kitas iš jo nesužinos.

Piniginiuose reikaluose tai gal kiek 'sausas ir kietokas' - be didelio reikalo piniginės niekuomet neatidarys ir variokų niekad neišsiims. Jau žino, kiek jam kiekvieną savaitę pinigų išleisti reikia, ir iš tos tvarkos niekad neiškrypsta. Vedybų reikalas jam visuomet buvo 'neišprendžiama mįslė' ir neįvykdomas 'žygis'. Todėl, jau ir senberniystė pradėjo slėgti jo pečius.

Namuose mums buvo naudingas nors tuom, kad sekmadieniais daug laiko praleisdavo su mūsų vaikais. Iš sivesdavo vaikus pasivaikščioti, nusivesdavo į kiną, nupirkdavo ledų ir nueidavo į futbolą. Tai jo vienintelė pramoga po sunkios savaitės darbo dienų.

Su manimi pasikalbėdavo dažniau ir atviriau, kaip su mano vyru. Vieną kartą jis man sako: 'Žinai ką, Antosele, aš negaliu suprasti tų vyrų, kaip jie visą mėnesį gali dirbti ir mėnesio gale atiduoti visus uždirbtus pinigus žmonai? Pagalvok tik, tu labai gerai žinai kiek kainuoja pragyvenimas vieno svetimmo asmens! Aš jam paaiškinau, kad jei vyras apsiveda, turi žmoną ir vaikus, tai jie jau nebėra svetimai, bet sudaro jau paties tavo šeimą. Anuprui tas viskas vis tik atrodė labai problematiška ir sunkiai suprantama. Todėl jis, matyti, iki šiol nesurado sau gyvenimo draugės.

Praėjo jau keletas metų ir mūsų vaikai išaugo, ir labai būtų jau reikalingas Anupro kambarys. Bet ką gi, brolis - negi išvaysi? Ir dar tiek metų išgyvenęs kartu.

Vieną kartą aš kalbuosi su savo vyru ir sakau jam, kad Anupras dar nėra toks senas ir galėtų apsivesti, tai senatvėje jam pačiam būtų smagiau ir lengviau gyventi, jei yra kas prižiūri. Juk mūsų pačių kolonijoje yra tiek našlių ir senmergių. Sugalvoju su vyru suruošti Anuprui jo vardines. Pakvietėme keletą artimesnių mūsų šeimos draugų ir Anuprui tinka

mų kandidačių sukūrimui šeimai.

Namuose muzika tik groja ir šventiška nuotaika pas visus. Paprastai, kitais kartais kai turime svečių, tai svečius užimdavo vis mano vyras, bet ši kartą prašome Anupro, kad jisai tai darytų, kad įeitų į draugiškesnį kontaktą su viešniomis. Anuprui su moterimis kalba nesi-riša, trūksta žodžių ir, jei moteris jam pasako kokį komplimentą, tai jau visiškai susikomfuzija 'kaip gimnazistas'. O jei mergaitė kukli kaip jisai - tai kalba eina tik apie 'gražų orą'.

Tą viską aš pastebėjusi, sakau savo vyrui: 'Žiūrėk, Jurgi, o jeigu mes papirštume jam Petrausko našlę? Moteris virš 45 metų, iškalbi, dinamiška, su gera gyvenimo praktika, ir su puikia orientacija visuose gyvenimo rei-

kaluose ir klausimuose!'

Čerka po čerkos, ir kalba pradėjo kaip tai minkštėti. 'Kai reikalas eina taip jau toli, tai pirmiausiai norėčiau žinoti, kiek man užrašysi pinigų, nes aš darydama tokią lemtingą žygį turiu būti apsidraudusi' - sako Petrauskienė.

Kai Anupras išgirdo kad kalba eina apie pinigus, ir dar apie jo pinigus, tai taip išsigando, kad net kalba užsikirto ir greitai nubėgo į viršų. Daugiau iš savo kambario ir nebepasirodė. Jo vardinių dienai skirtas balius taip ir pasibaigė.

Ir gyvena Anupras toliau, nesusiradęs sau gyvenimo draugės. Su savo uždirbtais pinigais jis negalėjo skirtis, o tuo labiau bent su kuo svetimumu dalintis! Ir taip vedybų klausimas liko neišspręstas neribotam laikui ...

'DOKUMENTINIŲ' FILMŲ VARGAI

ST. PERMINAS

Sovietinis terminas "dokumentinis filmas", kurį atkakliai įpilietina ok. Lietuvoje sovietinė spauda ("Literatūra ir menas", nr. 2), toli gražu nereikia kokio nors ryšio su kokio nors įvykio dokumentacija. Kaip ir viskas Sovietijoje, taip ir terminu "dokumentinis" yra suslėptas žodis "propagandinis".

Kaip visad — prosovietinė propaganda varoma kietais ruožais ir kyla į optimizmo dausas. Tokių "dokumentinių" filmų uždavinys: kelti darbo entuziazmą, skatinti dirbti sparčiau, įtikėti gražia statomo komunizmo ateitimi.

"Dokumentinis" filmas žiūri į savo žiūrovą, kaip į lengvai įtikinamą kvailutį. Akiai sekdamas Maskvos melodijas, ok. Lietuvoje seka ir "dokumentinių" filmų sukilmą. Tai pelningas amatas. Visad yra kreditų tokiems filmams. Tai ne lietuviškų kultūrinių ar folklorinių temų filmai, kuriems vargu ar kreditų gali sužvejuoti ...

LTSR Kinematografijos sąjunga visu ypu varo "dokumentinių" filmų gamy-

bą, vis plačiau imdama filmo tekstūrą, temos apimtį ir "įtikinamąją vizualinę logiką".

Tuos filmus rodo kinoteatruose. Vilniuje tam reikalui specialus teatras "Kronika" Kaune tokio nėra. Siūlo teatrui "Kanklės" apriboti vaikų seansų valandas ir rodyti "dokumentinius filmus". Apie provinciją nėra ko ir kalbėti, ten "dokumentinių" teatrų dienos metu su žvake ne rasti.

Sukdami "dokumentinius" filmus filmuotojai veržiasi į darbo įmones, kolūkius, įstaigas. Čia, vadovybei tarpininkaujant, filmuoja arba pavienius darbininkus, arba arteles, kurie kuo nors pasižymėjo darbe. Kaip tai įprasta, popieriniai daviniai, statistikos triukai, arba "broko procento mažinimas", jau sudaro pagrindą reikalą "iekaninti". Tokiu būdu "dokumentinio" filmo žiūrovai mato kokį nors Petrovą arba ir Petraitį, kuris "entuziastingai" dirbdamas, artelės daromo broko nušimtį sumažinęs. Gaminio artelė broko 45%, o dabar to broko tik 25%!

Dailininkas Antanas Petrikonis su žmona Lucija, pabėgę nuo Chicagos žiemos šalčių ir laimingai įsikūrę puikioje Juno Beach, Fla. nuosavoje rezidencijoje ant Atlanto kranto.

Filmuoja to darbininko namus, rūpestingai pagražintus. Rodo, švelniai muzikškai grojant, to Petrovo ar Petraičio nuolatinį galvojimą apie broko mažinimą. Darbininkas nuolatos laužo galvą: šoksiu dirbti kaip niekad, gerai dirbsiu ... ir broko nušimtis mažės, mažės ... Komunizmo statyba kils kaip ant mielių ...

Tai yra trafaretinis "dokumentinis" filmas.

Ir nenuostabu, kad Vilniaus "Kronikos" salėje per daug tuščių vietų. Nenuostabu, kad Kauno "Kanklės" kratosi "dokumentinių" filmų ir mieliau verčiasi vaikiškų filmelių seansais. O kinoteatrai provincijoje ir iš viso neužsimena apie "dokumentaciją".

Vienok žiūrovų reikia. "Dokumentinių" filmų žiūrovai yra tam tikras komunizmo statybos akcijos ar apatijos barometras. Todėl "dokumentinių" filmų žiūrėjimas įtraukiamas į politinių seminarų programas. Žmonės turi eiti, nes jiems tenka apie tai kalbėti. Nematęs filmo, apie tai neprasižiosi.

"Dokumentinio filmo" prajovas yra dvasinės prievartos aktas. Laisvo gyvenimo sąlygose, pav. JAV-se, ar įmanoma priversti darbininką eiti į kinoteatrą, kur koks nors "darbo herojus", iš ekrano, mokyti žiūrovą dirbti sparčiau, mažinti fabriko broko nušimtį? ...

Šis gyvenimo paradoksas Sovietų Sąjungoje laikomas normaliu reiškiniu. Žmonių

būkinimas vizualine propaganda vis dėlto nėra visuotinis: tuščios vietos "dokumentinių" kinoteatrų salėse yra žmonių balsavimas komunistinės utopijos statybos akivaizdoje.

PAIEŠKOJIMAI

1) Jocys Jonas ir Dominikas, sūnūs Nikodemo, taip pat pusbrolis Steponas Jocys, gyvena Amerikoje, kilę iš Lietuvos, Tauragės apskrities, Kvedernos valsčiaus, ieško pusbrolis Feliksas Jocys, gyv. Vilniuje, Brolių g. 17 — 65.

2) Gabrėnas Kazimieras, žmona Juanita, sūnus Napoleonas, gyv. Amerikoje. Ieško pusseserė Laisvūnė Simanavičiūtė, gyv. Vilniuje, Architektų g. 38 — 19.

3) Šovinyš Pranas ir jo trys dukterys gyv. Amerikoje. Ieško pusseserė Žulienė Nastė, Utenos rajonas, Nemeikščių km.

4) Kažimekas F., sūnus Adomo (ar jo vaikai), išvykęs į Ameriką 1902 m. Ieško brolis Kažimekas Jonas, sūnus Adomo, gyv. Rokiškio raj., Juodupės apyl., Remeikių km.

5) Kerstuko sūnūs, gyvenantieji Amerikoje ir norintieji sužinoti apie jų tėvo likimą, kilusį iš Rokiškio apskr., Obelių valsčiaus, tesikreipia į redakciją, Dirva, P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103.

6) Petras Petkevičius, sūnus Antano, gyvenęs Chicagoje, dabar gyvenęs kitur. Ieško sesuo Janina Savickienė, gyv. Lietuvoje, Telšiai, Ročiaus g. 7.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMĄ** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

MIRĖ KORP! NEO-LITHUANIA STEIGĖJAS FILISTERIS JURGIS DARGIS

A. KIRŠONIS

Š. m. sausio mėn. 2 dienos rytą mirė teisininkas, vienas Korp! Neo-Lithuania steigėjų, filisteris a. a. Jurgis Dargis. Vėlionis buvo pašarvotas Pierce and Hamrock laidotuvių namų koplyčioje, Los Angeles. Laidotuvių išvakarėse jo kūnas perkeltas į šv. Kazimiero lietuvių parapijos šventovę, kur sausio 7 d. vakare susirinko daugelis jo gerbėjų, korporantų, draugų ir lietuvių visuomenės rožinio maldoms ir atsisveikinti su vėlioniu, atiduodant jam pagarbą.

Gausus būrys korporantų ir korporančių laidotuvių namų koplyčioje ir lietuvių bažnyčioje pakaitomis prie jo karsto stovėjo garbės sargyboje.

Sausio mėn. 8 d. rytą toje pačioje šventovėje kun. Olšauskas atnašavo šv. Mišias, kurių metų giedojo parapijos choras ir solistai. Po pamaldų vėlionis palydėtas į Culver City švento Kryžiaus kapinių mauzolėjų, kur ir buvo palaidotas.

Prie karsto, po kun. Olšausko maldos, atsisveikinimo žodį tarė Los Angeles Korp! Neo-Lithuania pirmininkas inž. Rimas Mulokas. Po jo, teisininkų ir karių vardu kalbėjo buvęs Lietuvoje kariuomenės teismo pirmininku, teisininkas pulkininkas Tomas Sereika. Jis nusakė vėlionio nueitą gyvenimo kelią.

A. a. Jurgis Dargis gimęs 1884 metais Skriaudžiuose, Marijampolės apskrityje. Baigęs mokytojų seminariją, kurį laiką mokytojavo. Baigęs teisių fakultetą dirbo teisininko darbą. Jis buvo advokatu, teisėju, vyriausiu notaru, pirmuoju Kauno apskrities žemės reformos komisijos pirmininku, vidaus ir krašto apsaugos ministerijose juriskonsultu, Kauno miesto tarybos nariu ir biudžeto komisijos pirmininku.

Po to kalbėjo atvykęs iš Chicagos Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdybos pirmininkas Mečys Šimkus. Jo kalba spausdinama ištisai.

1976 m. spalio 10 d. svečiuose pas fil. Jurgį Dargį. Iš kairės: A. Kiršonis, J. Dargis, R. Mulokas, R. Mulokienė, J. Mulokas ir B. Budriūnas.

Trylika

Korp! Neo-Lithuania kūrėjams pagerbti

STASYS JAKŠTAS

*Pro Patria! šūkis trylikos vadų,
Ryžtingai tartas Kauno Lapkričių,
Neliko tyruose gandu
Ir nepaskendo praėity.*

*Jaunystės žodis trylikos vadų,
Trankia perkūno virtės griūtimi,
[kirto širdis, kaip kardu,
Tautos idėjų ugnimi.*

*Pro Patria! šūkis trylikos vadų,
Laisvoj Tėvynėj ištartas kadais,
Nebus jau niekad tik gandu
Ir nebemirs net su vadais!*

*O SALUS PATRIAE—SUPREMA LEX,
Kuriuo tikėjo trylika vadų,
Širdyse mūsų visad degs
Kelyje amžiaus valandų.*

60. V. 16

Šis eilėraštis skaitytas kol. Vytauto Aleksandrūno prie a. a. Jurgio Dargio karsto.

Paskutinis atsisveikinimo žodį tarė vėlionio Los Angeles praleistų metų vienas iš artimų draugų ir gerbėjų kolega Vytautas Aleksandrūnas. Baigdamas kalbėti jis perskaitė Stasio Jakšto eilėraštį skirtą Korp! Neo-Lithuania kūrėjams pagerbti.

Visi kalbėtojai vėlionio dukroms, jų šeimoms ir artimiesiems pareiškė nuoširdžią užuojautą.

Korp! Neo-Lithuania neteko vieno Pirmūnų, kuris kartu su kitais įsteigė tą korporaciją ir kelis metus buvo jos pirmininku.

Velionis džiaugėsi Korp! Neo-Lithuania klestėjimu ir jautriai išgyveno jos nepasisekimus.

Dar paskutiniaisiais gyvenimo metais jis dažnai mums Los Angeles esantiems korporantams sakydavo — "Korporacija tai nėra paprasta organizacija ar draugija, tai yra ordinas, brolija, disciplinuota šeima. Korporacijos stiprybė yra ne kiekybėje bet kokybėje".

Jis gyveno ta korporacijos dvasia, kurioje jie tą korporaciją kūrė. Kaip teisininkas jis buvo griežtas įstatymų ir principų žmogus. Jis nesutiko su korporacijoje įvykdytais pakeitimais ir dėl jų labai pergyveno.

Velionis paliko rankraštyje savo prisiminimus iš Korp! Neo-Lithuania kūrimosi ir vėlesnių laikotarpių.

Tegul Tau būna lengva saulėtos Kalifornijos žemė, nors ir ne sava, dėl kurios Tu tiek sielojais.

KORP! NEO-LITHUANIA
VYR. VALDYBOS
PIRMININKO MEČIO
ŠIMKAUS ŽODIS PRIE
KARSTO:

Taip neilgai, taip baisiai
neilgai

Mes būname kartu,

draugai

Vai, nuostabioji laimės

valanda

Pergreit, per greit

prabėga visada.

(Santvaras)

Sunku yra atsisveikinti su kiekvienu mirusiu lietuviu patriotu, sunkiau yra atsisveikinti su korporantu ir sunkiausiai yra atsisveikinti su tos korporacijos vienu steigėju, kurie traukiasi viens po kito palikdami spragas.

Korp! Neo-Lithuania Los Angeles pirmininkas Rimas Mulokas sausio 2 d. telefonu pranešė, man liūdna žinia, kad mirė Korp! Neo-Lithuania steigėjas Fil. Jurgis Dargis. Korp! Neo-Lithuania Vyr. Valdyba delegavo mane drauge su Los Angeles padalinio valdyba išreikšti gilų Korp! liūdesį, netekus vieno steigėjų, kurių iš viso beturėjome du šiame pasaulyje iš originaliai 13-kos, ir pa-

(Nukelta į 10 ps1.)

Korp! Neo-Lithuania vyr. valdybos pirm. Mečys Šimkus atsisveikina su Korp. steigėju.

Los Angeles padalinio pirm. inž. R. Muloko paskutinis atsisveikinimas.

Vytautas Aleksandrūnas kalba kapinėse.

Velionis Jurgio Dargio dukroms perduodamas korporacijos spalvos.

A.A. JURGIS DARGIS...

(Atkelta iš 9 psl.)

reikšti pagarbą užuojautą jo dukroms, jų šeimoms ir artimiesiems. Tas liūdesys man asmeniškai dar didesnis, nes velionis buvo mano, tuo laiku jauno studento teisininko pirmutinis, amerikonišku terminu tariant, bosas ir mokytojas, mane priėmęs tarnautoju Vyresniojo Notaro įstaigon, kuriai jis tuo laiku vadovavo.

Fil. Jurgio Dargio jau nebėra. Jis buvo gimęs 1884. 7. 20 patriotingoj lietuviškoj šeimoj. Buvo jautrus valstybiniam ir tautiniam skauduliam ir visuomet liko ištikimas pasirinktam šūkiui "Pro Patria", kurį ir man retkarčiais primindavo besisielodamas Korp! reikalais, nes jo manymu, tie reikalai neriedi taip, kaip privalėtų studentų organizacijoj būti.

Fil. Jurgio Dargio visuomeninė ir valstybinė veikla sutapo su atkurta Nepri-

klausoma Lietuva. Jo vaidmuo Nepriklausomoj Lietuvoj buvo didelis ypač teisinėj srityje: Jis ir Vyr. Notaras, ir Apygardos Teismo Teisėjas ir advokatas-juriskonsultas ir lietuvių tautinės ideologijos puoselėtojas. Jurgis Dargis net iš dviejų kartų buvo Korp. Neo-Lithuania pirmininku. Savo gyvenimo knygą jis atidarė prieš 92 metus ir joje prirašė begales naudingų ir svarbių darbų valstybei, visuomenei, ir Korp! ir 1977 m. sausio 2 d. ją uždarė — uždarė amžinai.

Mes likusieji dar ilgai, ilgai Tave mielas filisteri minėsime ir jausime tuštumą Tavęs netekę.

Korp! Vyr. Valdybos nutarimu dėl garbingo korporanto ir Korp! steigėjo Jurgio Dargio mirties skelbiu 7 dienų gėdą visiems padaliniam ir korporantams, o liūdinčiams dukroms jų šeimoms ir artimiesiems reiškiau nuoširdžią užuojautą.

JUOŽE KRISTOLAITYTĖ-DAUGĖLIENĖ

PALMĖS RIEŠUTAS

Iš kokios salos
Čia atplaukei pas mus
Tu palmės riešute
Toks sveikas ir stiprus?

Gal šaltas ir sūrus
Vanduo tave plovė
Ir degino saulė
Ir gaivino vėjai

Kol išmetė bangos
Į šį smėlio krantą
Ir sveiką ir stiprą
Kaip išmeta perlą.

Iš kokios salos
Tu pas mus atkeliauji?
Ar žmonės ir ten
Taip nemyli viens kito

Ir svaiddosi žodžiais
Skaudžiai užgaulingais
Po mėlyno skliauto
Didingais vainikais?!

Tavo kiautas stiprus
Tu vėjams ir saulei
Ir šėlimui bangų
Visada atsparus!

Laimingas, laimingas tu
O palmės riešute!

1976 m. rugsėjo 9 d.

LOS ANGELES

PUIKUS BALIUS

Sol. P. Bičkienė atliekant programą Los Angeles Lietuvos Dukterių baliuje.

Lietuvos Dukterų Draugijos, Los Angeles skyrius, š. m. sausio 15 d. suruošė puikiai pavykusį koncertą-balių. Sol. P. Bičkienė atliko programą, kuri tikrai buvo puikiai parinkta ir sužavėjo klausytojus. Solistė buvo labai geroje formoje ir jos balsas skambėjo puikiai ir aukštose ir žemose gaidose. Dainavo: Pažo ariją iš "Figaro vestuvės" (Mozarto) ir Suzanos ariją iš tos pačios operos (Toscos) ariją iš to paties vardo operos ir ariją iš operos Jonas Ski-ki (abi operos Puccini). To-

liau: Serenada, žodžiai J. Aisčio, muzika P. Mažulio, Humoreska — liaudies daina, muz. J. Stankūno, Oi, laukiau, laukiau, muz. St. Gailevičiaus. Po ilgų ploių, solistė bisui padainavo Mano sieloj šiandien šventė.

Pianistė A. Apeikytė, puikiai akompanavo solistei, išjaukdama į solistės interpretaciją. Abi šios programos atlikėjos savo honorarą paaukojo Los Angeles dukterų skyriui.

Balių atidarė ir trumpą žodį tarė skyriaus pirm. A. Audronienė pristatydamą ir viešnią iš Chicago D. Valentinaitę, kuri pirmininkauja Chicago dukterims ir kurios losangelietės nušėbino savo prisijusta dovaną — didžiuolį raguoliu.

Baliuje buvę Brazinskai padėkojo Los Angeles dukterims už nuolatinę paramą, jiems būnant Turkijos kalėjime.

Agr. E. Gimbutienės paveikslą laimėjo: A. Galdikas, o dail. A. Variakojienė — E. Vilkas. (V. Irl.)

Dail. A. Variakojienė įteikė savo dovanotą paveikslą laimėtojai inž. E. Vilkiui.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS SANTA MONIKOJE

Kaip ir kiekvienais metais Santa Monikos Amerikos Lietuvių Klubas suruošė Naujų, 1977 Metų sutikimo balių.

Svečių buvo apščiiai. Gražus Bay Women's Club salės dekoravimas, papuošti stalai, sudarė labai jaukią nuotaiką, o tai dar padidino geras Kontinentalinis orkestras, skanios vakarienes metu grodamas švelnias melodijas. Ši balių pajvairino atsilankymas Prano ir Algirdo Brazinsku, kuriuos atlydėjo LB S. Monikos pirmininkas A. Trasikis.

Po vakarienes visi linksmiai šoko, o priartėjus Naujiems Metams ir šampano kamščiams pradėjus šaudyti, Klubo pirmininkas A. Markevičius trumpai pasveikino visus dalyvius su Naujais Metais, linkėdamas sveikatos ir sėkmės. Buvo sugiedotas Lietuvos Himnas.

Balius užsitęsė iki 2 val. ryto, atrodo, svečiai buvo patenkinti tuo malonių pobūviu, dėkojo rengėjams, šeiminkams už skanią vakarienę ir prašė kitiems metams vėl surengti tokį pat jaukų, lietuvišką Naujų Metų sutikimą. (eg)

MIELI TAUTIEČIAI,

Tegu Lietuvos žmonių kančia okupacijoje paskatina mus visus gausiai dalyvauti Vasario 16-tos minėjimuose, reiškiant protestą prieš Lietuvos pavergimą. Savo veikla ir aukomis remkime Lietuvos laisvinimo pastangas. Įvertinkime, kad jau ketvirtas dešimtmetis Jungtinėse Amerikos Valstybėse Amerikos Lietuvių Taryba, apjungianti visų pasaulėžiūrų, visų politinių įsitikinimų lietuvių, vadovauja Lietuvos laisvinimui.

Paremti šias pastangas, siųskime Vasario 16-tos aukas Amerikos Lietuvių Tarybai iš anksto, arba įteikime aukas per 16-tos minėjimus. Kitomis progomis nepamiršdami paremti ir tuos veiksmus, kurie išeivijoje vadovauja kultūriniuose ir šalpos uždaviniuose.

Tik dirbdami išvien, tik remdami pastangas kiekvienos institucijos, dirbančios savoje srityje, mes pasieksime laimėjimo, atlikdami savo užduotį išeivijoje ir siekdami laisvės brangiai Lietuvai.

Jonas Talandis,
Pirmininkas
Amerikos Lietuvių
Respublikonų Federacija

POSITIONS AVAILABLE
for
REGISTERED PHYSICAL
THERAPISTS

For both home health care and physical therapy department in a progressive community hospital in Athens, Ga. Salary commensurate with experience and ability. Apply call or write to Personnel Dept. ST. MARY'S HOSPITAL 1230 Baxter St. Athens, Ga. 30601 404-548-5171 E.O.E.

(3-12)

EKSKURSIJOS ! LIETUVA

VIENOS SAVAITĖS IŠ

BOSTONO, NEW YORKE, MONTREALIO

BALANDŽIO 6 — \$721.00 GEGUŽĖS 7 — \$829.00
BALANDŽIO 27 — \$735.00 RUGSĖJO 21 — \$815.00
GEGUŽĖS 2 — \$829.00 GEGUŽĖS 12 — \$829.00

DVIEJŲ SAVAIČIŲ IŠ

BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKE,
MONTREALIO

GEGUŽĖS 18 (su vakarų Europa)

BIRŽELIO 29, LIEPOS 13, LIEPOS 27.

RUGPIŪČIO 10 — iš CHICAGOS \$1257.00

iš NEW YORKE \$1136.00

GEGUŽĖS 25 — \$ 999.00 RUGSĖJO 7 — \$999.00

BIRŽELIO 15 — \$1119.00 GRUODŽIO 21 — \$983.00

Prie šių grupių galima jungtis iš kitų miestų su papildomu mokesčiu.

REGISTRUOKITĖS IŠ ANKSTO —
VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS!

**TRANS-ATLANTIC TRAVEL
SERVICE**

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Savininkė: ALDONA ADOMONIENĖ

PRICES BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES AND/OR GOVERNMENT APPROVAL.

NORINTIEM ATSIKVIESTI GIMINES IŠ LIETUVOS SUTVARKOME IŠKVIETIMO DOKUMENTUS.

Chicagos lietuviai

ANTANAS JUODVALKIS

DAILININKO VLADO ŽILIAUS PARODA

Iš okupuotos Lietuvos pasitraukęs dailininkas Vladas Žilius, š. m. sausio 14-23 d.d., Jaunimo Centro Čiurlionio Galerijoje, surengė savo dailės darbų parodą.

Lankytojų buvo rekordinis skaičius. Parodą atidarė Julius Lintakas, o parodą pristatė dail. Zita Sodeikienė. Ji pažymėjo, kad ši paroda yra pirmoji iš okupuotos Lietuvos pasitraukusio dailininko, nesutikusio su komunistų reikalaujama propagandine linija.

Dail. Vl. Žilius savo žodyje dėkojo rengėjams, ypač H. ir V. Vepštams, padėjusiems šią parodą apipavidalinti ir jį priglaudusiems dail. Vandai ir dr. Gediminui Balukams. Jis pažymėjo, kad tokią parodą suruošti okupantas Lietuvoje neleido. Jis 30 metų jautėsi vergu savoje tėvyneje ir ilgėjosi laisvės. Atsiradus progai, leidosi į nežinomą kraštą, kad tik galėtų laisvai, niekieno nevaržomas, atsidėti savo kūrybai.

Parodoje išstatyti įvairaus dydžio paveikslai, kurių 40 atgabenta iš Lietuvos. Daugumą eksponatų sudaro spalvingi abstraktai — aliejus yra ir grafikos.

Parodą suorganizavo ir globojo Santara-šviesa.

POKALBIS APIE SUVALKŲ TRIKAMPIO LIETUVIUS

Vakaronė įvyko š. m. sausio 14 d. Jaunimo Centro kavinėje. Vakaronę rengė L. Žurnalistų S-gos Centro valdyba, o pravedė pirm. kun. Juozas Vaišnys, S. J.

Idomiai savo kelionės išpūdžius papasakojo ir vietos lietuvių rūpesčius nušvietė dr. kun. Viktoras Rimšelis. Prelegentas priminė Suvalkų trikampio istorinę praeitį: Lietuvos padalinimą, Napoleono žygį, nepriklausomybės kovas ir paskutinio karo momentus. Visą laiką tos dalies lietuviai troško prisijungti prie motinos Lietuvos, bet likimas buvo nepalankus ir jų svajonės dar iki šiol neišsipildė. Po pastarojo karo, atrodė būtų buvę logiška, nustatant Lietuvos teritorijos naujas sienas, ir Seinų lietuvių apgyventas vietoves, prijungti prie Lietuvos, nors ir rusų okupuotos. Kaip dažnai rusiškojo komunizmo planai nesiskaito su gyventojų poreikiais, taip ir šiuo atžvilgiu jie padarė. Grynai lietuvių apgyventas sritis paliko Lenkijos teritorijoje.

Seinų ir Punske lietuviai kultūriniai yra gerai susiorganizavę ir vietos administracija per daug neprie-

biauja, bet bėda yra su bažnytine vadovybe. Punske lietuvių tikybiniai reikalai yra pakenčiamai susitvarkę bet Seinuose lietuvių padėtis yra tragiška.

Sulenėjus Seinų katedros klebonas, remiamas vyskupijos, išgujo lietuvius iš Seinų katedros ir davė tik mažą buvusią evangelikų koplytėlę. Vietos lietuviai jaučiasi nuskriausti, kad jiems neleidžiama melstis jų pačių statytoje šventovėje. Lietuviai nenori nusi-leisti ir bando savo pozicijas ginti aukštesnėse bažnytinės vyriausybės instancijose. Iki šiol lietuvių reikalavimai nesulaukė palankesnio sprendimo, bet jie nenusimena ir savo teises toliau bando ginti. Sekmadieniais renkasi į katedrą ir gieda lietuviškas giesmes. Klebonas pyksta, bet durų rakinėti nedrįsta. Būna ir kurjuzų, kai klebonas šaukiasi policijos, norėdamas lietuvius iškrapštyti iš katedros, bet policija giedančių lietuvių nejudina ir klebonui pataria pasiklausti gražaus giedojimo. Taigi, kunigas giedoti bažnytinės giesmes draudžia, o komunistinė policija giedantiems teikia apsaugą.

DIRVOS bendradarbio Laukaičio iškelta Suvalkų trikampio lietuvių tragiška religinė padėtis, randa atgarsį vis platesnėje lietuvių visuomenėje.

Suvalkų trikampio lietuviams mes galime padėti rašydami laiškus Lomžos vyskupui Sasnowskiui. Laiškai turi būti mandagūs ir pagrįsti. Koliotis nereikia, nes tuo nieko nepasiekama, o tik galima pabloginti.

Brangūs Lietuviai,

Artėja vasario 16 diena. Tai lietuvių tautos didžioji šventė. Iš lietuvių tautos kilusi laisvės idėja yra gyvatingoji tautos pastanga reaguoti į svarbiausią gyvenamojo momento uždavinį, pastanga pareikšti vyriausias tautos aspiracijas ir savo tautinę individualybę. Šitaip suprasta laisvės idėja visus geros valios lietuvius: pavergtoje tėvynėje ir laisvajame pasaulyje įpareigoja pagal savo tautinę sąžinę atlikti tos didžios šventės dieną savo idėjinę ir moralinę pareigą.

Šiandieną lietuvių tauta yra idėjinėje, religinėje ir kultūrinėje priespaudoje. Jei nepriklausomybės laikais Lietuva buvo plačiai išskleidusi laisvės sparnus, tai dabar jau tris dešimtmečius gyvena uždarame vergijos narve. Lietuvių tautos laisvės noras gal būt niekad nebuvo didesnis kaip dabar, bet geležiniai vergijos pančiai niekad nebuvo stipresni kaip šiuo metu. Dėl to laisvės ištroškęs lietuvis, uždarytas geležiniame narve su didžiu skausmu širdyje svajoja apie laisvą ateitį ir ilgisi praeities, bet yra bejėgis savo tragiškoje padėtyje. Laisvame pasaulyje gyvenęs lietuvis turi savo darbais ir pinigine auka prabilti į laisvos žmonijos sąžinę ir dėti visas savo pastangas, kad Lietuvai būtų gražinta Laisvė.

Todėl š. m. vasario mėn. 13 d. 2 val. pp. Marijos aukš. mokyklos salėje Chicagos Lietuvių Taryba rengia vasario 16 dienos iškilmingą minėjimą. Į šį minėjimą maloniai kviečia visus geros valios lietuvius dalyvauti ir savo aukomis paremti Lietuvos laisvinimo pastangas.

Aukas bus galima įteikti minėjimo metu, arba pasiųsti Chicagos ALT - išdininkui Vladui Šoliūnui šiuo adresu: 8335 Fieldcrest Ave., Willow Springs, Ill. 60480.

KRISTINA AUSTIN
CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBOS PIRMININKĖ.

Chicagoje Tautiniai Namai ir Moterų Federacija suruošė prof. dr. Jono Valaičio paskaitą "Alkoholizmo patologija". Paskaitos ruošėjai su prelegentu. Iš kairės: inž. J. Jurkūnas, E. Diminskienė, M. Marcinkienė, prof. dr. J. Valaitis, M. Macevičienė, Z. Visockienė, T. Sekmokiene ir B. Kasakaitis.

Po pranešimo ir paklausimų stud. Arvydas Žygas, parodė skaidres iš jo 4 savaitių kelionės po Suvalkų trikampį. A. Žygas 1976 m. rugsėjo mėn., neturėdamas nei giminių, nei pažįstamų, nuvyko į Suvalkų kraštą rinkti lietuvių tautosakos. A. Žygas labai įtikinančiai papasakojo, kad ši kelionė jam paliko ne tik gražius atsiminimus, bet ir fiziniai pajuto Lietuvos buvimą. Anksčiau, apie Lietuvą jis tik girdėjo pasakojimus ir skaitė knygoje, o nuvykęs pamatė tikrą Lietuvą ir tikrus lietuvius. Per visą viešnagės laiką, vietos lietuvių buvo šiltai priimtas ir pagerbtas. Per tas 4 savaites kalbėjo tik lietuviškai ir tai prisidėjo prie jo lietuvių praturtinimo.

Skaidres lydėjo lietuvių senelių įdainuotos senoviškos dainos.

Vakaronė paliko labai teigiamą įspūdį, už ką tariame organizatoriams ir praneš-

jams nuoširdų ačiū. Žmonių prisirinko pilnutėlė kavinė.

ARKIVYSKUPO JURGIO MATULAIČIO MINĖJIMAS

Tėvai marijonai, Chicagoje, š. m. sausio 22-23 d.d. paminėjo arkivyskupo Jurgio Matulaičio 50 metų mirties sukaktį.

Šeštadienio vakare, Marijos aukštesn. mokyklos pilnutėlėje auditorijoje, kun. dr. V. Rimšelis, MIC, pristatė klausytojams į altoriaus garbę žengiantį, arkivyskupą Jurgį Matulaitį, Lietuvos bažnytinės provincijos faktinį ikūrėją ir Marijonų vienuolijos atnaujintoją. Tai retų sugebėjimų ir takto žmogus, nors būdamas Vilniaus arkivyskupu, vistiek nepajėgė lenkams įtikti, nes norėjo būti teisingas ir lygus visiems žmonėms.

Čiurlionio ansamblis, dirguojamas muziko Alfon-

so Mikulskio, išpildė įvairialypę programą. Dainavo mišrus, moterų ir vyrų chorai, kankliavo kanklininkės ir šoko tautinių šokių šokėjai. Solo: I. Grigaliūnaitė, A. Gylis ir R. Butkus, kanklėmis Mirga Bankaitytė. Ansamblio meno vadovai: dirigentas Alfonsas Mikulskis, kanklių orkestro vadovė Ona Mikulskienė, choro vadovas Rytas Babickas, scenos vadovas Petras Maželis, tautinių šokių vadovai — Rimas Aukštuolis Rūta Motiejūnaitė.

Programa įvairi ir gerai išpildyta. Choras susidėjo iš 48 asmenų (26 mot. ir 22 vyrai). Ansamblio pažiba jaunosios solistės: Irena Grigaliūnaitė ir Mirga Bankaitytė. Taip pat geri ir vyrai solistai.

Ansamblį publika šiltai sutiko ir išprašė ne vieną pakartojimą. Ansamblis buvo apdovanotas dviem gėlių krepšiais.

Sekmadienį (I. 23 d.) minėjimas buvo tęsiamas Nekalto Prasidėjimo (Brightonparko) parapijos bažnyčioje. Mišias laikė vyskupas V. Brizgys su 17 kunigų. Lietuviškas mišias giedojo Čiurlionio ansamblio choras. Mišios sukomponuotos muziko Alfonso Mikulskio. Pamokslą sakė kardinolas Cody angliškai, o vysk. V. Brizgys lietuviškai. Žmonių buvo pilna šventovė.

Marijonų vienuolija gražiai pagerbė savo vienuolijos atnaujintoją arkivyskupą Jurgį Matulaitį ir davė impulsą jo beatifikacijos bylą pagreitinti. Kadangi kardinolas Cody yra vienas iš teismo narių J. Matulaičio byloje, reikia manyti, kad lenkų daromos intrigos nepajėgs ilgiau trukdyti šio proceso.

DR. JONO VALAIČIO PASKAITA

Kultūrinė popietė įvyko š. m. sausio 23 d. LT Namuose. Popietę atidarė, ją (Nukelta į 12 psl.)

Chicagoje...

(Atkelta iš 11 psl.)

pravedė ir prelegentą dr. Joną Valaitį pristatė aktorė Zita Visockienė.

Dr. Jonas Valaitis gimė 1922. X. 25 d. Marijampolėje, baigė Aušros berniukų gimnaziją Kaune, mediciną studijuoti pradėjo VDU Kaune, o baigė 1946 m. Tuebingene ir gavo med. dr. laipsnį. Amerikon atvyko 1949 m., išlaikė egzaminus ir pradėjo verstis gydytojo praktika. 1951-55 m. buvo patologijos asist. Veteranų ligoninėje, vėliau vyr. patalogu ir lab. direktorius Lutheran Hospital. Be šių pareigų yra asist. prof. Illinois universitete Chicagoje.

Priklauso Santaros-Sviesos federacijai ir aktyviai joje reiškiasi. Taip pat yra vienas iš aktyviausių Lietuvių Fondo vadovų ir ramsčių. Priklauso profesinei lietuvių gydytojų sąjungai, rašo amerikiečių ir lietuvių spaudoje profesiniais klausimais. Žodžių, dr. J. Valaitis yra gyvas lietuvių bendruomenės narys ir aktyvus visuomenininkas.

Dr. J. Valaitis savo paskaitą — Alkoholizmo patologija — patiekė akademiname lygyje, profesiniu tikslumu, bet kasdieniška visiems suprantama kalba. Alkoholio daromą žalą visi žinome, tik ne visi tikrai įsisąmoniname ir atsisakome savanoriškai žudyti patys save. Viena stiklinė (160 gr.) degtinės, išgerta kiekvieną dieną per penkis metus, sunaikina kepenis. Tas kepenų naikinimo procesas trunka atitinkamai ilgiau, priklausomai išgertam kiekiui ir dažnumui.

Amerikoje yra 8-9 milijonai (4% visų gyventojų) tikrų alkoholikų. Jų išlaikymas ir gydymas yra našta ne tik šeimoms, bet ir valstybei bei visuomenei.

Savo teigimus paryškino skaidrėmis, akivaizdžiai parodydamas alkoholio daromą žalą. Po paskaitos buvo paklausimų į kuriuos prelegentas atsakinėjo.

M. Federacijos Chicago klubo pirm. M. Marcinkienė dėkojo dr. J. Valaičiui už naudingą paskaitą ir visus dalyvius pakvietė tolimesnius pokalbius tęsti prie užkandžių.

Susidomėjimas alkoholizmo problemomis nebuvo didelis. Dalyvių skaičius nesiekė nė šimtinės.

Popietę rengė L. Moterų Federacijos Chicago klubas ir Lietuvių Tautiniai namai.

Sekanti popietė įvyks vasario 27 d. 3:30 val. p. p. su rašytoja Birute Pūkelevičiute.

RENGINIAI

Korp! Neo-Lithuania Chicago padalinys vasario 6 d. (sekmadienį), 3 val. p. p. L. T. Namuose ruošia nepriklausomybės paskelbimo ir Korp! garbės nario dr. Jono Basanavičiaus minėjimus.

Programoje numatyta: iškilminga sueiga, fil. dr. Jono Puzino paskaita, solistė A. Gaižiūnienė, pianistė dr. živilė Modestienė, dailiojo žodžio montažas, tautiniai šokiai ir kavutė.

Visi dviečiami dalyvauti.

• **Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga** vasario 6 d. 3 val. p. p. Jaunimo Centre, ruošia Adrianos Jocytės liaudies ir estradinių dainų koncertą. Jaunoji Adriana Jocytė yra Argentinos lietuvaite ir šiuo metu vieši Amerikoje. Visus kviečia šiame koncerte dalyvauti.

• **Margučio radijo valanda** jau veikia ir visus kviečia pasiklausyti. Programa transliuojama iš WNIB stoties, 97.1 FM banga, 7-8

val. ryto, pirmadieniais — penktadieniais, 5 dienas savaitėje.

• **Margučio rengiamas koncertas** įvyks vasario 27 d. (sekmadienį), Jaunimo Centre. Koncertuos pagarsėję pianistai Antanas ir Vytautas Smetonos. Tai pirmas toks koncertas, kur dalyvauja ir programą išpildo abu broliai.

• **Lietuvos Aidų radijo penktadienio programa** praplečiama ir veikia 1490 bangą, 9:30-11 val. vak. Taip pat pradėjo veikti sekmadieninė programa iš naujos stoties — WJOB 1230 KC AM banga, 9:30-10 val. ryto. Šioms programoms vadovauja Kazė Brazdžionytė.

• **LKR šalpos rėmėjų sąjunga** š. m. vasario 6 d. (sekmadienį), 3 val. p. p. Marijos aukštesniosios mokyklos salėje ruošia koncertą. Programą išpildys šokėjai, dainininkai, kanklininkės, liaudies instrumentų kvintetas. Pelnas skiriamas LKB Kronikų leidimui.

PATIKSLINIMAS

Perskaičiusi A. Laukaičio straipsnį (Dirva Nr. 2), pastebėjau, kad nebuvo paminėti keli svarbūs punktai. Mano sveikinimas Lietuvių Dienų Australijoje atidarymo proga, Dallas Brooks salėje, gruodžio 26 dieną, buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos ir jos pirmininko p. Broniaus Nainio vardu. Skaitant aprašymą, atrodo, kad sveikinau Australijos lietuvių savo vardu. Nors tai man būtų buvę taip pat malonu, tačiau aš buvau oficialiai įgaliota perduoti p. Nainio ir PLB Valdybos sveikinimą.

Straipsnyje taip pat nebuvo paminėta, kad mes buvome į Australiją pakviesti važiuoti gastrolėms ir ten dalyvauti Lietuvių Dienose taip pat Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdybos iniciatyva.

Nerija Linkevičiūtė
Chicago, Ill.

PUKIAUSIUS KAILIUS

rasite tik pas vienintelį lietuvių kailininką Chicagoje

NORMANA BURŠTEINĄ

185 N. Wabash Ave.
Chicago, Ill. 60601
Antrame aukšte.

Telefonai:
krautuvės: (312) 263-5826
namų: (312) 677-8489

KR. DONELAIČIO LIT. MOKYKLŲ KALĖDŲ EGLUTĖ

Mūsų mokyklų Kalėdų eglutė įvyko gruodžio 18 d. mokyklos salėje. Mokyklų direkt. J. Širka atidarė šventę, linkėdamas visiems gražių, lietuviškų Kalėdų.

Programa prasidėjo su giesme Sveikas Jėzau gimusi, kurią giedojo pradinės mokyklos mokiniai, vad. mokyt. A. Ramanauskaitės. Po to vaikų darželis ir pirmasis skyrius suvaidino nykštukus ir žaislus. Vaikus paruošė mokyt. L. Plačaitė ir M. Plačienė. Į V sk. mokiniai pašoko aguonėlę, V — piemenėlį, o VI žvejų polką. Šokius paruošė mokytoja R. Kleinaitytė, akordeonu palydint I. Končiūtei. Tada pradinės mokyklos mokiniai dar sugiedojo Linksmą giesmę ir Gul šiandieną.

Aukštesniosios mokyklos programa pradėta su montažu "Kalėdos lietuvių poezijoje", kurį atliko VIII kl. mok. L. Bakaitytė, R. Dapkutė, P. Krutulis, G. Liutuvninkas, A. Mikliūtė R. Pakštaitė, G. Rudaitytė ir A. Spurgytė. Tautinius šokius šoko V kl. mok. — šustą, VII kl. mergaitės — blezdingėlę ir VIII kl. mok. — jaunystės šokį. Šokius paruošė mokytojos V. Atkinson, I. Smieliausienė, o akordeonu grojo E. Gudonis.

Programoje dar pasirodė R. Bielskytė, VII kl. padeklamudama L. Žitkevi-

čiaus eilėraščių "Kalėdos", V kl. R. Stukaitė ir R. Bielskytė, išlinksniuodamos labai juokingai žodį "Kalėdos", V kl. mok. I. Rudaitytė, V. Didžbalytė ir T. Dundzila suvaidino ištrauką iš B. Pūkelevičiūtės eiluotos pasakos "Kalėdų dovana". Aukštesniosios mokyklos choras, paruoštas mokyt. V. Gutausko, pagiedojo Prakartėlę, muz. F. Strolis, Mes girdėjom angelus ir Tyliąją naktį, muz. J. Naujalio. Akordeonu pritarė A. Polikaitis, VII kl.

Po programos Kalėdų senelis, J. Polikaitis, aplankė pradžios mokyklos mokinius ir apdovanojo.

Gailė Damijonaitytė,
V kl. mok.

PULP & PAPER ENGINEER BS CHEMICAL OR MECHANICAL ENGINEERING

7-15 years experience in paper mill or paper mill engineering, particularly in causticizing, digesting, wash & screen and bleaching. Salary commensurate with experience and competitive with industry. Benefits and moving expenses. Location — North Florida. Please send, apply or call to MR. G. A. TOUGAS

E. A. WATKINS & COMPANY
P. O. Box 2194
Tallahassee, Fla. 32304
or
Phone Collect 904-576-7181
(1-5)

GRINDER ID, OD-CENTERLESS

Experienced with minimum 2 years. Offers need not apply. Steady work. Wages commensurate with ability. Ask for DON MARCUS.

ENCORE MFG. CORP.
4310 CARNEGIE AVE.
CLEVELAND, OHIO 44103

An Equal Opportunity Employer
(50-5)

WANTED JOURNEYMEN DIEMAKERS DIE TRYOUT KELLER OPERATOR HYDROTEL OPERATORS

Must have job shop experience & be able to set up own job. 35 hour week. DTA shop good program. HERCULES MACHINE TOOL & DIE
13920 East 10 Mile Rd.
Warren, Mich.
(3-9)

OPPORTUNITY FOR DIETICIANS

Growing food service company has opportunities for registered dieticians in both therapeutic and administrative positions in Ohio. Excellent potential for career growth. Excellent salary and benefit program.

SEND RESUME TO:
PERSONNEL DEPARTMENT
SHAMROCK SYSTEM,
INC.

3375 N. E. Expressway
Suite 169
Atlanta, Georgia 30341
OR CALL COLLECT:
Beth Condry
404-457-3164
(2-5)

Tapkite knygos 'TAUTINĖS MINTIES KELIU' mecenatu ar rėmėju

----- I š k i r p t i -----

AMERIKOS LIETUVIŲ
TAUTINEI SĄJUNGAI
87-80 96th St.
Woodhaven, N. Y. 11421

"Tautinės minties keliu" knygą užsiprenumeruoju kaip

- ☐ mecenatas\$100.00
☐ garbės prenumeratorius\$ 50.00
☐ prenumeratorius rėmėjas\$ 20.00

(Čekius rašyti National Lithuanian Society of America, Inc. vardu).

Pridedu čekį sumoje \$.....

Pavardė ir vardas

Adresas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

VYTAUTUI MAURUKUI

mirus, jo brolių JUOŽĄ MAURUKĄ ir artimuosius užjaučia ir kartu liūdi

ALTS New Yorko I-jo

Skyriaus Valdyba

ir

nariai

A. A.

VYTAUTUI MAURUKUI

mirus, broliams KAZIMIERUI, JUOZUI, dr. JONUI su šeimomis ir artimaisiais giliai užuojautą reiškiamo

Halina ir Jurgis
Montvilai

A. A.

VYTAUTUI MAURUKUI

mirus, brolius dr. JONĄ ir JUOŽĄ ir jų šeimoms nuoširdžiai užjaučiame

Stasė ir Bronius
Marijošiai

Aldona ir Pranas
Kvedarai

A. A.

VYTAUTUI BILIŪNUI

staiga mirus, TĖVĄ MYKOLĄ BILIŪNĄ, Cape Cod, ir kitus gimines ir artimuosius širdingai užjaučia ir drauge liūdi

Elena ir Jurgis
Sirusai

A. A.

JULIUI ŠILGALIUI

mirus, jo sūnui EUGENIJUI ir šeimai giliai užuojautą reiškia

Ona ir Povilas Skardžiai
ir
S. Zamalienė

Detroito lietuviai

ANTANAS GRINIUS

**LIETUVIŲ NAMŲ
DRAUGIJOS
SUSIRINKIMAS**

Sausio 23 d. Lietuvių Namuose įvyko Detroito Lietuvių Namų Draugijos susirinkimas. Susirinkime dalyvavo labai mažas narių skaičius. Atidarė draugijos pirmininkas Mykolas Kizis ir susirinkimui pravedė pakvietė: Vincą Tamošiūną pirmininku ir Kazį Gogelį sekretoriumi. Atsistojimu buvo pagerbti mirusieji draugijos nariai. Į mandatų komisiją pakviesti: Feliksas Blauzdys, Bronius Valiukėnas ir Stasys Petrauskas. Praėjusių metų susirinkimo protokolą perskaitė Kazys Gogelis. Protokolas priimtas ir patvirtintas be pataisų. Pirmininkas Mykolas Kizis padarė pranešimą ir nušvietė namų veiklą. Jo pasakymų, Lietuvių Namų padėtis nėra tokia bloga, kaip kad apie juos, kai kas kalba. Metų bėgyje turėjome suruošę 5 renginius ir jie davė pelno 883.78 dol. Surinkome aukų ir sutaisėme namų stogą. Įsigijome virimo - kepimo krosnį ir komercinį šaldytuvą. Jie mums apsidėjo labai mažai, sumokėjome tik už atvežimą ir nuvalymą. Vasaros metu išvalėme automobiliams pasistatyti aištę. Visur dirbome patys, nes talkininkų nėra.

Iždininkas Algis Bražėnas sudarytą pajamų-išlaidų apyskaitą pateikė raštu. Iš apyskaitos buvo matyti, kad Lietuvių Namai metų bėgyje su praėjusių metų likučiu turėjo pajamų 10,588.57 dol. ir išlaidų 8,736.12 dol. ir likutį 1977 m. sausio 1 d. 1,852.45 dol. Jie turi ir kitą sąskaitą ir joje yra 1,868.97 dol. Tokiu būdu L. N. savo kasoje turi 3,721.42 dol. Ir atrodo, kad namų stovis yra geras ir jie gali dar gyvuoti ir laikytis.

Revizijos komisijos aktą perskaitė Antanas Sukauskas. Pinigai atitinka A. Bražėno parodytoje apyskaitoje sumoms.

Sekė diskusijos ir į jas įsijungė: Viktoras Perminas, Jonas Gaižutis, Marijonas Šnapštys, Justas Pusdešris, Stepas Lungys, Stasys Bartkus, Jurgis Šidagis, Jonas Atkočaitis, Petras Bliūdžius, Petras Pajojus, Kazys Gogelis ir kiti. Paaiškinimus davė Mykolas Kizis, Antanas Norus, Algis Bražėnas ir Antanas Sukauskas.

Pranešimai, juos išdiskutavus, buvo priimti ir patvirtinti. Į naująją valdybą buvo 14 kandidatų. Iš pastatytųjų niekas nesutiko būti renkamas į Lietuvių Namų Draugijos valdybą ir namai liko be valdybos.

Susirinkimas prašė, kad senoji valdyba eitų savo pareigas iki gegužės mėn. 1, sekmadienio, iš anksto į valdybą surastų kandidatus ir tada šauktų susirinkimą. Taip ir baigėsi 2 val. Lietuvių Namų Draugijos susirinkimas be išrinktos naujos valdybos.

**"ŠVYTURIO" KUOPOS
NAUJA VALDYBA**

Jūrų šaulių "Švyturio" kuopos naujai išrinkta valdyba savo posėdyje sausio 15 d. pasiskirstė pareigomis taip:

Alfa Šukis — pirmininkas, Juozas Kinčius — vicepirmininkas, Juozas Bražiūnas — sekretorius, Vincas Rinkevičius — finansų sekretorius, Antanas Sukauskas — spaudos ir informacijos vadovas, Klemensas Urbšaitis — rengimų vadovas, Antanas Šiurkus — Stovyklavietės

"Pilėnai" statybos vadovas, Stepas Lungys — stovyklavietės "Pilėnai" administratorius, Julius Rimkūnas — stovyklavietės "Pilėnai" administratoriaus pavaduotojas, Albinas Giesas — rengimų vadovo pavaduotojas.

Moterų sekcijos vadovė Angelė Šukienė ir pavaduotoja Stefanija Paulikienė.

"Švyturio" kuopos šauliai, įvertindami Dirvos gerą informaciją, surinko ir jai paskyrė auką 10 dol. Ačiū.

**DR. JONO
BASANAVIČIAUS
PAMINĖJIMAS**

Mūsų tautos patriarchui, aušrininkui, Nepriklausomybės atstatymo pirmajam signatarui, visuomenininkui Dr. Jonui Basanavičiui praėjusių metų lapkričio 23 d. suėjo 125 metų gimimo ir šių metų vasario 16 d. 50 metų mirites sukaktys. A. L. T. S-gos Detroito skyrius rengia Dr. Jono Basanavičiaus

(Nukelta į 14 psl.)

Tauriam Lietuvių Tautos sūnui ir visuomenininkui

A. A.

PRANUI BASČIUI

iškeliavus į amžinybę, jo mylimą seserį ONĄ PLIENAITIENĘ, dukterėčią ANELE PUTERIENĘ ir sūnėną JONĄ PLIENAITĮ su šeimomis, visus kitus gimines, artimuosius bei bendraminčius nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės skausmu

Emilija ir Juozas Yurkus

A. A.

VYTAUTUI NAKUI

netikėtai iškeliavus amžinybėn, jo tėvus, muziką ANTANĄ ir ONĄ NAKUS, giliai užjaučiame ir kartu liūdime

V. ir M. Meiliūnai

Brangiai motinai ir uošvei

A. A.

ANTANINAI ŠKĖMIENEI

mirus, didžio liūdesio prislėgtus mielus bičiulius dukrą Dr. BIRUTĘ ir žentą BRONIŲ KASAKAIČIUS nuoširdžiai užjaučia

Vanda ir Vaclovas
Mažeikiai
ir
Valerija ir Mečys
Šimkai

PRF. PRANO JUCAIČIO PAGERBTUVĖS

Sausio 23 d. Clevelande, šv. Jurgio parapijos salėje, įvyko krikščionių demokratų surengtas savo nario, žymaus mokslininko-chemiko, prof. dr. Prano Jucaičio, jo 80 metų amžiaus sukakties

Detroit

(Atkelta iš 13 psl.)

čiaus paminėjimą Detroitė š. m. vasario 20 d., sekmadienį, šia tvarka: 10:30 val. pamaldos šv. Antano parapijos šventovėje; 12:30 val. Lietuvių Namuose, 3009 Tillman g., akademija, meninė dalis ir pietūs. Paskaitą apie Dr. Joną Basanavičių skaitys prof. dr. Jonas Puzinas. Meninę dalį atliks sol. Danutė Petronienė, akomp. Vidui Neverauskui. Rengėjai kviečia visas Detroito lietuvių ir apylinkės organizacijas ir visus lietuvius pagerbti mūsų tautos didįjį vyrą, tautos žadintoją Dr. Joną Basanavičių savo dalyvavimu jo paminėjime. Organizacijos kviečiamos į pamaldas atvykti su vėliavomis.

SERGA ŽURNALISTAI

Vladui Seleniui, buvusiam L. Ž. S-gos Centro Valdybos išdininkui ir Detroito skyriaus pirmininkui Metropolitan ligoninėje, Westland, padaryta sunki operacija.

Alfonas Nakas, buvęs L. Ž. S-gos Centro Valdybos ir Detroito skyriaus sekretorius, po padarytos operacijos sveiksta namuose. Detroito skyriaus žurnalistai linki abiem greit pasveikti ir įsijungti į darbiniųjų eiles.

UŽGAVENIŲ KONCERTAS-BALIUS

Vasario 19 d. Detroito ateitininkai Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre rengia užgavėnių progą koncertą-balių. Dainuos solistė Dalia Kučėnienė iš Chicagos, akompanuojant Dariui Lapinskui.

Šis koncertas-balius su vaišėmis ir geru Rimo Kaspučio vadovaujamu orkestru suteiks progos detroitiešiams gerai ir smagiai užsigavėti.

SEKMINGA ŽIEMOS GEGUŽINĖ

Amerikos Lietuvių Radijo Klubo gegužinė po stogu įvykusi sausio 16 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros Centre praėjo dideliu pasisekimu. Oras buvo gražus ir į ją atvyko daug žmonių. Klubas tikisi turėti gražaus pelno. Klubui vadovauja Vacys Urbonas. Maisto paruošimu rūpinosi Sofija Dryžienė su grupe talkininkių. Laike gegužinės S. Garliauskas klubo nario mokesčių ir aukų surinko virš 250 dol.

proga, pagerbimas - akademija...

Prie papuošto prezidiumo stalo pakviestas prof. Pr. Jucaitis, parapijos klebonas kun. Balys Ivanauskas ir paskaitininkas Petras Kliorys. Pirmasis sukaktuvininką pasveikino klebonas, linkėdamas geros sveikatos ir ilgų metų darbuotis. P. Kliorys (profesoriaus pažįstamas dar iš Kauno universiteto ir Dotnuvos Akademijos laikų) kruopščiai parengtoje paskaitoje vaizdžiai nušvietė sukaktuvininko eitą mokslininko darbo kelią... Po paskaitos dr. Danguolė Tamulionytė įteikė profesoriui akademijos dalyvių pasirašytą, (LKDS herbas ir trispalvė) adresą, o Pr. Razgaitis krikšč. demokratų skyriaus vardu — menišką lietuviškos kopyltėlės drožinį.

Prof. Jucaitis mūsų vyresnės kartos akademikų tarpe yra plačiai žinomas ir respektuojamas, kaip mokslo vyras... Amerikon atvyko universiteto pakviestas. Kaip atsimename iš DP stovyklų, JAV (universitetai ir kompanijos) pirmiausia ėmėsi ieškoti smegenų (mokslo žmonių), Kanada raumenų (miškų kirtėjai). To pasėkoje dr. Jucaitis, kaip ir daugelis kitų, pakviestas atvažiavo į Ganon college, Erie, Pa. profesoriauti. Vėliau persikėlė į Illinois Institute of Technology Chicago, kaip chemijos mokslinių tyrimų katedros vedėjas (čia išdirbo 8 metus, apdovanojtas žymeniu). Vėliau dar profesoriavo New Jersey universitete, kur išėjo pensijon. Pasitraukęs pensijon persikėlė į Toledo, Ohio, kur vėl buvo pakviestas Owens-Illinois Co. konsultantu. Taigi ir tremtyje jis pasiekė pripažinimo ir įvertinimo. Jucaičiui darbo nereikėjo ieškoti, darbas jo ieškojo.

Prof. Jucaitis Clevelando lietuvių kolonijoje beveik naujakuris čia (Rocky River) jis įsikūrė tik prieš pusantrų metų, tačiau per tą trumpą laiką suspėjo su lietuvišku gyvenimu suaugti: jis su dr. St. Jankausku matomas beveik visuose mūsų parengimuose - susirinkimuose. Jis yra senas LKDS ir ateitininkijos narys, kurių darbuose aktyviai dalyvauja. Jis ypač dosnus ateitininkijos jaunimo judėjimui, kurio darbus yra parėmęs šimtinėmis ir net tūkstantine...

Sukaktuvininkas savo žodyje nuoširdžiai padėkojo paskaitininkui ir šios akademijos rengėjams... Jam arčiau prie širdies būtų ne pagerbimas, bet gal... pristatymas ar susitikimas... Kalbėdamas apie mokslą profesorius išryškino mokslo kūrimą, prisimindamas

dar iš Lietuvos laboratorinių darbų, kai ministerio net buvo išpėtas, kad per daug išleidžia tyrimams (tegu Jucaitis iš savo kišenės apmoka)... Gi prisimindamas savo jaunystę, kukliai prisipažino, kad nuo pat vaikystės svajojo būti profesorium... Ta jo svajonė išsipildė: jis tapo profesorium, ir geru. Apskritai šis subtilus jo žodis klausytojams paliko gilaus įspūdžio, o jo elegantiškas paprastumas jį dar artimiau surišo su klausytojais...

Programos vedėjas, padėkojęs sukaktuvininkui už žodį, prisiminė dėl amžiaus naštos ir sveikatos negalavimų jau nepajėgusius šiame parengime dalyvauti šiuos LKDS skyriaus narius: Vaclovą Kasakaitį, Lionginą Leknicką ir Juozą Krygerį. Čia gi dalyvaujančius, jau žilo amžiaus mūsų veteranus kultūrininkus, žodeliu pristatė, paprašydamas pasirodyti. Štai jie: dr. vet. gyd. Stasys Jankauskas, prof. Juozas Jakštas, Stasys Barzdukas, dr. Kazys Pautienis. Visi jie buvo sutikti plojimais, ypač šil-

tai buvo priimtas dr. Jankauskas prof. Jucaičio švogeris. Jie abu gyvena kartu Rocky River. Dr. Jankauskas irgi jau netoli 80 m. amžiaus — Kauno Veterinarijos Akademijos kūrėjas, o taip pat 1933-44 m. žemės ūkio Ministerijos Veterinarijos Departamento direktorius. Programą baigiant prof. Jucaičiui ir visiems čia išvardintiems palinkėta sveikatos ir ištvermės dar ilgai darbuotis sugiedant Ilgiausių metų...

Akademijoje dalyvavo apie 100 clevelandiečių. Po programos, kuri neužtruko valandos, buvo baigiama pasirašinėti adresas. Būreliais su sukaktuvininku ir tarp savęs dar pasišnekučiuota prie p. Kasulaitienės virtos kavos puodelio, vaišinantis mūsų ponių keptais skanumynais. (a. g.)

**CLASS A
TOOL & DIE MAKER**
Must have job shop experience. Must be able to build and repair all types of light stamping dies from prints or samples. \$8.00 per hour starting rate with all fringe benefits, and to work and live in a small congenial community.
YANKEE WIRE CLOTH PRODUCTS, INC.
222 WEST MAIN ST.
WEST LAFAYETTE, Ohio 43845
(614) 545-6328 (52-5)

JEI JUMS REIKIA UŽDENGTI STOGĄ, PATAISYTI AR PAŠALINTI VARVĖJIMĄ, KREIPKITĖS Į

LATVIAN ROOFING
Telefonas (216) 521-2182

DARBAS ATLIEKAMAS GREITAI IR SAŽININGAI.
Dengiame stogus apartamentams, įmonėms, krautuvėms.
Tvarkome kaminus ir vandens nutekėjimo vamzdžius.

MARTINS ir GUNARS KAULINS Lakewood, Ohio

DELLA E. JAKUBS & SON
LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAĮ VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatinę patarnavimą.

FOUNDRY PERSONNEL

If you want a change that offers new challenge and opportunity, this aggressive gray-iron job foundry in Western Pennsylvania has openings for the following experienced positions.

MELT SUPERVISORS

Must have 5 years experience in cupola melting. Will supervise charging floor and all related functions. Must be able to make decisions regarding metallurgical content, to constantly meet customer specs. Metallurgical educational background is a plus.

PLANT ENGINEER

Seasoned or experienced mechanical engineer who can take complete charge of plant engineering including production, building & ground maintenance and planning & directing installation of new equipment.

DESIGN ENGINEER

This position will require about 50% board work. Balance of time will be spent in project planning. Successful candidate should have some background in industrial automation facilities, equipment, machinery and basic strength & stress evaluation. This is a growth position. We offer a comprehensive fringe benefit package.

If you are interested in a personal and confidential interview:

SEND RESUME TO: MR. JAY FARMER
S-5

LITHUANIAN PAPER

1010 Euclid Ave., Suite 208
Cleveland, Ohio 44115

An Equal Opportunity Employer (3-5)

• Taisau TV, radijo ir stereo bei visus namų elektrinius reikmenis. Skambinti Ignui Beržinskui tel. 351-2568. (5-6)

• **Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.**

DRAUDIMAS JUMS IR JŪSŲ ŠEIMAI

Prieš perkant naują, ar atnaujinant turimą draudimą kreipkitės pas mane ir tikrai įsitikinsite, kad State Farm draudimas yra geriausia vertė prieinama kainai.

KĘSTUTIS GAIDŽIŪNAS

28801 Lake Shore Blvd.

Willowick, Ohio 44094

Istaiga 943-1202.

Namai 731-1078

• **Anglų kalbos kursai,** pradedantiems ar pažengusiems (suaugusiems), bei pilietybės egzaminui paruošimas vyksta pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 7 iki 10 val. vak. Besidomintieji tęsikreipia į Warrensville Hts. Recreation Department, tel. 752-8585, Ext. 222 ar 752-8587 po 4:30 p. p. ar šeštadienį.

• **Perkant ar parduodant namus,** prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

WANTED JOURNEYMEN
3AC WARNER & SWASEY
CHUCKER OPERATORS & SET UP MEN
Must be experienced, able to maintain set-ups and have own tools. Company paid benefits include: Life insurance, accidental death, sickness and accident, hospital & surgical, liberal vacation, 10 holidays, pension plan.
GLENRIDGE MACHINE CO.
4185 Glenridge Road
South Euclid, Ohio
Call 216-481-2010
Equal Opportunity Employer (3-5)

WANTED
FITTERS
LIGHT PLATE FITTERS
NEEDED
ALSO

WELDERS
MUST BE EXPERIENCED
EXCELLENT STARTING WAGE,
BLUE CROSS AND MANY OTHER
COMPANY BENEFITS.
ENGINEERED
REFRATORIES SERVICE
COMPANY
355 Sanford
Pontiac, Mich. 48058
313-332-0231 (51-7)

OWNER OPERATORS

HOME TRANSPORTATION CO. A national heavy hauler has immediate need for 1971 or later 3 Axle Diesel Tractors. Good pay. Loaded or empty. Husband and wife team welcome. You are paid after each load. We pay for all permits and base tag. Call (800) 241-5771 or (800) 282-9018. (51-8)

WANTED
JOURNEYMEN

ALL AROUND
MACHINISTS

Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. Steady work for qualified men. Top wages and benefits.

JOHN McADAMS & SONS

20 KNIGHT STREET

NORWALK, CONN. 06852

Tel. (203) 866-3335

Established 1842 (5-8)

CLEVELANDE IR APYLINKSE

• **Adrianos Jocytes** koncertas jau čia pat. Nepraleiskime progą ją išgirsti. Bilietai gaunami pas platintojus: J. Jogą tel. 678-4387, V. ir N. Lenkauskaites tel. 831-1494, U. Stasaitę tel. 486-2111 ir sekmadieniais abiejose parapijose po lietuviškų pamaldų laike kavutės.

• **LB Clevelando apylinkės vakaronėje** vasario 10, ketvirtadienį, 7:30 v. v. kalbės dr. Ant. Butkus tema: "Ar tik nesame savo pačių priešai". Vakaronė vyks Naujosios parapijos mažojoje salėje. Visi kviečiami atsilankyti.

• **Muz. Birutė Smetonienė**, Ohio Muzikos Mokytojų Federacijos pakviesta, sausio 21 d. skaitė paskaitą Clevelando meno muziejuje apie fortepijono dėstymą ypatingai jauniems mokiniams.

• **SLA 14 kuopos** metinis susirinkimas įvyks vasario 7 d., 7 val. vak. Lietuvių Namuose. Darbotvarkėje: Metinė kuopos veiklos peržvalga, kuopos valdybos 1977 metams rinkimas, svarbesnių kuopos reikalų aptarimas, narių mokesčių priėmimas. Visi prašomi susirinkime būtinai dalyvauti.

• **Vladas Šniolis**, nuoširdus skautų rėmėjas, Dirvai paremti baliuje sausio 22 d. dr. Vl. Bložei, Dirvos atstatymo komiteto pirmininkui, įteikė auką 35 dol. Ačiū už auką.

• **Pranas Stempužis**, Clevelande, užprenumeravo Dirvą kaip dovaną savo sūnui Šarūnui ir pridėjo dar Dirvai auką. Ačiū.

• **B. Urbanavičius**, sausio 25 d., išdirbęs 26 m. Cleveland Twist Drill bendrovėje, pasitraukė į pensiją. Ta proga darbovietėje jam buvo suruoštos išleistuvės.

• **Algis ir Dalia Motiejūnai** iš Clevelando išsikėlė gyventi į Arizoną. Algis Motiejūnas, baigęs Western Reserve Universitetą, IBM firmoje Phoenix dirbs kaip

kompiuterio programos analistas. Linkime sėkmės.

• **Clevelando pensininkų klubo** naująją valdybą sudaro: pirm. V. Mariūnas, vicepirmininkai A. Šenbergienė, J. Malskis, J. Žilionis, sekr. V. Bieliūnas ir nariai S. Garlauskienė, V. Steponavičius, A. Valaitis ir P. Jurgutavičius.

• **Vyresnių skaučių Židiny**s Clevelande per Danutę Dundurienę atsiuntė Dirvai paremti auką 25 dol. Ačiū.

PILĖNŲ TUNTO SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS MALONIAI KVIEČIA VISUS Į TRADICINĮ

UŽGAVĖNIŲ BLYNŲ BALIŲ

1977 m. vasario mėn. 19 d., šeštadienį, 7 val. vak.
CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMUOSE, 877 EAST 185 ST.

LINKSMA SKAUTIŠKA PROGRAMA. ŠILTA VAKARIENĖ, BLYNAI IR KITOKI UŽGAVĖNIŲ VALGIAI ŠAMPANAS.

Šokiams groja R. STRIMAIČIO orkestras.

PELNAS SKIRIAMAS SKAUTŲ VASAROS STOVYKLAI.

KAINA ASMENIUI \$9.00.

JAUNIMUI \$4.00.

Bilietus platina ir status rezervuoja M. Puškorienė, tel. 486-8613 ir G. Barzdukas, tel. 486-9021.

• **Dalia Orantaitė**, anksčiau mokytojavusi amerikiečių mokykloje, dabar yra Clevelando miesto valdybos visuomeninių ryšių direktoriaus pavaduotoja.

• **Kun. L. Zaremba**, naujasis lietuvių jėzuitų provinciolas, išskrido į Braziliją lankyti lietuvių jėzuitų parapijas. Kun. L. Zaremba iš Clevelando išsikelia į Chicagą, kur pastoviai apsigyvens Jėzuitų namuose.

• **Salamander batų krautuvė** (2534 Lorain Ave.) 20-ties metų įsisteigimo proga nuo vasario 1 d. turės didelį inventoriaus išpardavimą: perkantieji vieną porą batų reguliaria kaina, antrą porą gaus už pusės kainos. Tai reta proga nusipirkti žemomis kainomis aukštos kokybės batus sau ar pasiuntimui į Lietuvą.

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

• **VASARIO MĖN. 5 D.** — literatūros vakaras, rengia moksleiviai ir studentai ateitininkai.

• **VASARIO 6 D.** Naujosios parapijos viršutinėje salėje Dr. K. Jurgėlos knygos sutikimas. Ruošia Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopa.

• **VASARIO 13 D.** Adrianos Jocytes, iš Pietų Amerikos, koncertas. Rengia P. L. J. Sąjunga Clevelando skyrius.

• **VASARIO 19 D.** Tradicinis užgavėnių blynų balius Lietuvių Namuose. Rengia Pilėnų tunto skautų tėvų komitetas.

• **VASARIO 20 D.** Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas Nauj. parapijos salėje. Rengia ALT Clevelando skyrius.

• **KOVO 12 D.** Kaziuko mugė.

• **KOVO 13 D.** Pedagoginių Lituanistinių Kursų rengiamas simpoziumas.

• **Kovo 26-27 D.** Dail. V. Stančikaitės-Abaitienės meno paroda. Rengia Korp! Giedra.

• **BALANDŽIO 3 D.** Religinis koncertas Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos bažnyčioje.

• **BALANDŽIO 10 D.** Skau-

tininkų Draugovės velykinis stalas.

• **BALANDŽIO 16 D.** 1977 m. Grandinėlės balius Slovėnų Auditorijoje.

• **BALANDŽIO 17 D.** LB Ohio apygardos atstovų suvažiavimas.

• **BALANDŽIO 23-24 D.D.** Birutietės rengia reto įdomumo skulptūros parodą.

• **BALANDŽIO 30 — GEGUŽĖS 1 D.** Ateitininkų šeimos šventė Dievo Motinos Nepaliaujamos Pagalbos parapijoje.

• **GEGUŽĖS 1 D.** Šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinių pirmoji komuniija.

• **GEGUŽĖS 8 D.** Šv. Kazimiero lit. mokyklos Motinos dienos minėjimas.

• **GEGUŽĖS 14-15 D.** Skaučių Sėserijos sąskrydis.

• **GEGUŽĖS 22 D.** Šv. Kazimiero liet. mokyklos mokslo metų užbaigimas.

• **GEGUŽĖS 22 D.** Pedagoginių Lituanistikos Kursų rengiamas O. V. Milašiaus minėjimas.

• **BIRŽELIO 5 D.** Pedagoginių Lituanistikos Kursų mokslo metų pabaiga.

• **BIRŽELIO 12 D.** Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių rečitalis Lietuvių Namų salėje.

• **BIRŽELIO 19 D.** Pensinin Klubo Joninių gegužinė prie ežero.

• **BIRŽELIO 26 D.** Kar. Juozapavičiaus šaulių kuopos gegužinė prie ežero.

• **LIEPOS 24 D.** Žalgirio šaulių kuopos gegužinė.

• **RUGSĖJO 1-4 D.D.** Ateitininkų IX-sis Kongresas Clevelande.

• **Dr. K. Jurgėlos** knygos The Outpost of Freedom suktuvės rengiamos vasario 6 d., 11 val. 30 min. Naujosios parapijos viršutinėje salėje. Apie knygą kalbės A. J. Kasulaitis. Sutikimą rengia kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa.

• **Perkant ar parduodant namus**, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• **Lietuvių grožio salonas SILVER SHEAR — Hair Fashion**, 687 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119. tel.: 486-4240.

Mokame aukščiausią nuošimtį už santaupų pažymėjimus

6½% įnešus \$1,000
12 mėnesių

6¾% įnešus \$1,000
30 mėnesių

7½% įnešus \$1,000
48 mėnesiam

7¾% įnešus \$1,000
72 mėnesiam

Pagal federalinės valdžios įsaką už santaupas, išimtas oš pažymėjimo sąskaitos prieš nurodytą laiką, nemokamas nuošimtis už 90 dienų, o už likusį periodą ant išimtos sumos išmokamas tik reguliarius santaupų knygutės nuošimtis (5 1/4%)

Patogiausias taupymo būdas reguliari taupymo knygutė

Už įnašus mokame

5¼%

Įdedi kiek nori, išimi kada nori

Nuošimtis apskaičiuojamas kiekvieną dieną ir išmokamas du kartus metuose

Santaupų sąskaitos apdraustos iki \$40,000.

MES TEIKIAME GEROMIS SĄLYGOMIS PASKOLAS
NAMŲ PIRKIMUI

Open
Saturdays
Closed
Mondays

Superior Savings
AND LOAN ASSOCIATION

MAIN OFFICE
798 East 185th St.

SUPERIOR OFFICE
6712 Superior Ave.

EUCLID OFFICE
13515 Euclid Ave.

CEDAR OFFICE
14406 Cedar Road
(near Green)

DIRVA

LIETUVOS PASIUNTI- NYBĖS WASHINGTONĖ INFORMACIJOS RYŠIUM SU JAV ADMINISTRA- CIJOS PASIKEITIMU

Diplomatinių misijų šefai su žmonėmis surengė išleistuves Valstybės Sekretoriui ir poniai Kissinger 1977. I. 13 d. Pan American Union Rūmuose.

I išleistuvių priėmimą atsilankė JAV Prezidentas ir poniai Ford bei Viceprezidentas su poniai Rockefeller. Lietuvos atstovas dr. S. A. Bačkis ir p. Bačkienė dalyvavo tose išleistuvėse ir turėjo progos pasikalbėti ir atsisveikinti su Prezidentu Fordu ir Valstybės Sekretoriumi Kissingeriu.

★

JAV Prezidento James E. Carter inauguracijos iškilmių proga Lietuvos atstovas dr. S. A. Bačkis ir p. Bačkienė dalyvavo žemiau išvardytose iškilmėse:

I. 1977. I. 19 d. išrinktojo JAV Viceprezidento ir

• **Lina Jonynaitė**, inž. Vytenio ir aktorės Irenos (Niyinskaitės) Jonynų dukutė, Chesterton, Ind. aukštesniojo mokykloje iš penkiolikos šimtų jaunuolių išrinkta asmenybės ir grožio karalaite.

Lina šalia grožio pasižymi gabumais moksle, dideliu kūrybingumu, sugebėjimu meniškai save išreikšti ir draugišku būdu dėl kurio ji mėgiama mokytojų ir draugų.

Lina yra baigusi lituanistinę mokyklą. Namuose kalba tik tai lietuviškai.

Lina Jonynaitė Chesterton, Ind. aukšt. mokykloje išrinkta grožio karalaite.

ponios Mondale pagerbime, kur jie, kartu su diplomatinėmis misijomis šefais ir jų žmonėmis, buvo supažindinti su jais;

II. 1977. I. 20 d., kartu su diplomatinėmis misijomis, jie dalyvavo oficialiose Inauguracijos iškilmėse The Capitol patalpose, kada JAV Viceprezidentas ir Prezidentas davė priesaiką. Po to, O. ir S. Bačkiai su Diplomatinėmis misijomis dalyvavo Protokolo šefės Ambasadorės Black rengtame lunche Blair House patalpose ir po vaišių sekė inauguracijos parada. Tos pačios dienos vakare O. ir S. Bačkiai dalyvavo Inauguracijos renginyje National Visitor Center, kur buvo kviestas diplomatinis korpusas.

III. 1977. I. 22 d. JAV Prezidentas ir poniai Carter surengė pirmą priėmimą diplomatinių misijų šefams ir jų žmonėms Baltuose Rūmuose, į kurį buvo pakviesti Lietuvos atstovas ir p. Bačkienė. Ta proga O. ir S. Bačkiai buvo supažindinti su Prezidentu ir poniai Carter ir buvo kartu su jais nufotografuoti. Kitame kambaryje, Baltuose Rūmuose, Lietuvos atstovas dr. S. A. Bačkis ir p. Bačkienė buvo priimti Viceprezidento ir ponios Mondale, su kuriais jie turėjo progos antrą kartą pasimatyti.

★

Priėmimo metu Baltuose Rūmuose Lietuvos atstovas dr. S. A. Bačkis ir p. Bačkienė turėjo progos susipažinti su Valstybės Sekretoriumi.

UŽGAVĖNIŲ KAUKIŲ VAKARAS CHICAGOJE

(MARDI GRAS), rengiamas lietuviškų organizacijų, įvyks
1977 M. VASARIO 19 D. (ŠEŠTADIENI), 6:30 V. V.

Jaunimo Centro visose patalpose ir salėse.

Gros 2 orkestrai, šokama dviejose salėse. Įvairi ir įdomi programa. Veiks gėrimų barai, užkandinės, kavinės. Visi, visi kviečiami atsilankyti.

Įėjimas auka 5 dol.

riumi ir poniai Vance ir taip pat su naujuoju JAV ambasadoriumi prie J. T. Organizacijos p. Andrew Young, kurį jie paprašė prisiminti Lietuvą ir jos žmones Jungtinėse Tautose.

★

1977. I. 14 d. Washingtonė įvyko Pabaltijo valstybių diplomatinių atstovų pasitarimas. Jame dalyvavo Latvijos atstovas dr. A. Dinbergs ir Pasiuntinybės patarėjas Vilis Tomsons, Lietuvos atstovas dr. S. A. Bačkis ir Estijos atstovas E. Jaakson. Ryšium su Administracijos pasikeitimu jie pasikeitė informacijomis ir nuomonėmis bei pasitarė einamaisiais reikalais.

IŠRINKTA LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ DRAUGIJOS VALDYBA

Lietuvių Rašytojų Draugijos valdybos susirinkime sausio 22 d. New Yorke suskaičiuoti balsai renkant naują valdybą. Balsus skaičiuojant, valdybos kviestas, vadovavo JAV LB New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis. Į valdybą trejiems metams išrinkti: Leonardas Andriekus, Jurgis Jankus, Paulius Jirkus, Algirdas Landsbergis, Antanas Vaičiulaitis, Leonardas Žitkevičius.

Į revizijos komisiją — Stasys Yla, Ona Mikailaitė, Stepas Zobarskas.

Išrinktieji į valdybą pareigoms pasiskirstys vėliau.

PARĖMĖ DIRVĄ AUKOMIS

Atnaujindami prenumeratą, Dirvai paremti pridėjo stambesnes aukas šie asmenys, linkėdami laikraščiu stiprėti.

Po 17 dol. gen. K. Mus- teikis, L. Garbačiauskas.

Po 12 dol. V. Vailionis, J. L. Žvyniai, dr. J. Bartkus, kun. J. Kučingis.

Po 10 dol. dr. A. Koncė, dr. J. Mačys.

Po 7 dol. M. Šaltenis, P. Sirgedas, V. Matonis, dr. S. Virkutis, A. Kižys, P. Palubinskas, G. Stančienė, dr. A. Rukša, V. Bitėnas, V. Gily, K. Valužis, O. Lanys, M. Izokaitis, G. Čapkauskienė, K. Aglinskas, M. Židonis, dr. T. Savickas, Č. Šadeika.

Po 5 dol. J. Petkevičienė,

P. Povilaitis, D. Tamulionytė, S. Jonaitis, K. Žiedonis.

Visiems aukojusiems už aukas ir linkėjimus nuoširdžiai dėkojame.

• **LB Brighton Parko** apylinkė (Chicagoje), per savo pirm. Vytenį Šilą ir išd. Simą Jokūbaitį, atsiuntė Dirvai paremti auką 50 dol. iš savo kuklių santau- pų ir linki geriausios sėk- mės 1977 metuose.

Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **Dr. Birutė Paprockienė**, gyv. Richmond Hill, N. Y., atnaujindama prenumeratą pridėjo Dirvai auką 20 dol. linkėdama stiprėti ir ilgai gyvuoti. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• **LKVS Ramovė Philadel- phijos** skyrius, per išd. Joną Avižonį atsiuntė skyriaus susirinkimo skirtą Dirvai auką 15 dol. Ačiū.

• **J. Bubelis**, Dirvos bendradarbis Philadelphijoje, apsilankęs Dirvai paremti baliuje Clevelande sausio 22 d., Dirvai įteikė auką 20 dol., pastebėdamas, kad balius savo programa ir puošnumu jam labai patiko. Ačiū už auką.

• **Ed. Vengianskas** Chicagos jūrų šaulių gen. T. Daukanto kuopos pirmininkas, Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

• **Eleonora ir Aleksandras Griauzdės**, gyv. Avon, Mass., atnaujindami Dirvos prenumeratą, padidino Vilties įnašą. Ačiū.

• **Beverly Shores Amerikos Lietuvių Klubas**, per V. F. Rudį, Dirvai paremti atsiuntė auką 15 dol. Ačiū.

• **Tautinės Minties Kelio** užsiprenumeravo kaip prenumeratorai-rėmėjai: ALT S-gos I skyrius, A. Vebe- liūnas ir E. Leleiva New Yorke ir G. Balanda, War- ren, Mich.

• **Ričardas Daunoras**, pereitų metų vasarą pasitraukęs iš okupuotos Lietuvos ir šiuo metu gyvenęs Paryžiuje, dėkodamas Bal- fui už suteiktą piniginę pa- ramą, pranešė, kad nuo sau- sio 10 d. išvyksta į Briuselį, kur dainuos Le Theatre Ro-

yal de la Monnaie operos te- atre. Sutartį pasirašė per impresario iš Organisation artistique Internationale ir yra užangažuotas dainuoti šešiuose "Aidos" spektakliuose, atlikdamas Egipto karaliaus rolę. Spektakliai įvyks sausio 30 d., vasario 2, 5, 8, 11 ir 13 d. Briuse- lyje žada pasilikti iki vasa- rio 14 d.

• **Birutė Pūkelevičiūtei**, Dirvos novelės konkurso laureatei, premijos įteiki- mas įvyks kovo 6 d. Lietu- vių Tautiniuose Namuose Chicagoje. Premija įteiks Vilties draugijos pirminin- kas K. Pocius ir konkurso mecenatas Simas Kašeli- nis.

ŠKAUTININKIŲ SUVAŽIAVIMAS

LSS Seserijos Skautinin- kių skyriaus rengiamas su- važiavimas įvyks š. m. kovo 26-27 d. Chicagoje, Tauti- niuose Namuose, 6422 So. Kedzie, Tel.: 312-778-9878.

Registruotis iki š. m. va- sario mėn. 28 d. pas Skauti- ninkių skyriaus vedėją S. Danutę Siemaškiene, 443 Wolf Hill Road, Dix Hills, N. Y. 11746, telef.: (516) 271-8214.

Registracijos mokestis: \$5.00. Čekis rašomas Danu- tė Siemaska vardu.

Suvažiavimo mokestis: \$30.00, į kurį įsiskaito \$5.00 registracijos mokesčio, ku- ris yra **negrąžinamas**, mais- tas ir bilietas į Lietuvių Operos premjerą. Nedaly- vaujančioms operos spek- taktyje — suvažiavimo mo- kestis \$22.00.

Registracijos mokestį ir asmens žinias siųsti gali- mai greičiau ir ne vėliau š. m. vasario mėn. 28 d. s. D. Siemaškienei, kad Chicagos Skautininkių Draugovė, ku- ri globoja suvažiavimą, tu- rėtų pakankamai laiko pa- sirūpinti nakvynėmis, mais- tu, suorganizuoti transpor- taciją ir t.t.

Šis suvažiavimas skiria- mas tik SKAUTININ- KĖMS, programa pritaikyta jų intresams ir kiekviena sesė yra laukiama, nežiū- rint ar šiuo metu aktyviai veikia ar ne.

Skaitykit ir platinkit
D I R V Ą